KØN I FORSKNING
FORSKNING I KØN

Koordinationen for Kønsforskning 2003

KØN I FORSKNING
FORSKNING I KØN

Indledning **3**
Koordinationen for Kønsforskning **7**
Tidsskriftet: Kvinder, Køn & Forskning **8**
Foreningen for Kønsforskning **9**

Forskningstemaer 10
Akademia **11**
Arbejde **12**
Biografi **13**
Barndom og ungdom **14**
Besættelses- og koldkrigshistorie **16**
Cyberkultur **17**
Demokrati og politik **18**
Etnicitet og race **19**
Familie og forældreskaber **20**
Filosofi og videnskabsteori **21**
Idræt **23**
Internationalt samfund og globalisering **24**
Kvindebevægelser – sociale bevægelser **26**
Ligestilling og mainstreaming **27**
Litteratur **28**
Medier og kommunikation **29**
Migration **30**
Mænd og maskuliniteter **31**
Naturvidenskab og teknologi **32**
Oldtid - middelalder **33**
Prostitution **34**
Psykologi **35**
Religion og teologi **36**
Retsstilling og lovgivning **37**
Seksualitet **39**
Socialt arbejde **40**
Sprog **41**
Sundhed og sygdom **42**
Uddannelse og læring **43**
Velfærdsstat **44**
Velfærdsstaten historisk **45**
Voldtægt **46**
Æstetik og kunst **47**

Forskningscentre, afdelinger og institutter 48
Afdeling for Kønsforskning, AU **50**
Afdeling for Medicinsk Kvinde- og Kønsforskning, KU **51**
Center for Ligestillingsforskning, RUC **52**
Center for Kulturstudier. Medier, køn, børn & unge, folkeoplysning og design, SDU **53**
Center for Kvinde- og Kønsforskning, KUA **54**
FREIA, AAU **55**

Netværk 56
Køn – krop – idræt **58**
Køn på tværs, RUC **59**
Netværk for forskning om Mænd og Maskuliniteter (NeMM) **60**
Netværk for Kvinder i Matematik **61**

Forskningsprogrammer 62
Fædres relationer til deres spæd- og småbørn **64**
Kyborger og Cyberspace **65**
Seksuelle overgreb/voldtægt **66**
Den nordiske ægteskabsmodel **67**

Øvrige institutioner og organisationer 68
Kvindehistorisk Samling **70**
Foreningen Kvindelige Akademikere **70**
Kvindemuseet **71**
KVINFO **71**
Nordiske og europæiske institutioner og forskningsprogrammer **72**

Køn i forskning - Forskning i Køn
er udgivet af **Koordinationen for Kønsforskning**
Sociologisk Institut
Københavns Universitet
Linnésgade 22
1361 København K
Tlf.: 3532 3501
Fax: 3532 3940
sochrc@pc.ibt.dk
www.sociology.ku.dk/sochrc/index.htm
© Koordinationen for Kønsforskning 2003

Redaktør: Marlene Spanger
(ansvarshavende Hilda Rømer Christensen)
Design og forside: Gitte Blå Design
Tryk: Narayana Press, Gylling
Tilrettelæggelse af online database:
Rikke Randorff Hegnhøj
Publikationen er udgivet med støtte fra:
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Tips og Lotto

Forskningsoversigten kan rekvireres fra
Koordinationen for Kønsforskning.

Se også Online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Liste over Institutionsforkortelser

ABA Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv
AAU Aalborg Universitet
AU Aarhus Universitet
DPU Danmarks Pædagogiske Universitet
DTU Danmarks Tekniske Universitet
IIS Institut for Internationale Studier
KU Københavns Universitet
KUA Københavns Universitet, Amager
RUC Roskilde Universitetscenter
SDU Syddansk Universitet
SFI Socialforskningsinstituttet

Hilda Rømer Christensen
Koordinator for Kønsforskning i Danmark

KØN I FORSKNING FORSKNING I KØN

Foto: Polfoto

Der er grøde i kønsforskningen.
Forskning i køn efterspørges i stadig større udstrækning som følge af at EU og Danmarks har tiltrådt mainstreaming-strategien.
Det indebærer, at køn skal indarbejdes overalt i lovgivningen, i den offentlige forvaltning og i statslige initiativer. Den generelt høje interesse for viden om køn afspejles desuden i en betydelig bevågenhed fra medier og institutioner, fra erhvervslivet og faglige organisationer og blandt studerende. Dette dokumenteres også af de indhentede vox-pop bidrag på de kommende sider.

Denne publikation præsenterer dansk kønsforskning. Både der, hvor køn udgør kernen og der, hvor køn optræder som et af flere perspektiver. Der er grund til at glæde sig over den store mangfoldighed og at kønsforskning bedrives af over 300 forskere i dette land.
Kønsforskning er noget, som på en gang højner kvaliteten og kompleksiteten i den eksisterende forskning. Samtidig med at kønsforskning fungerer som et laboratorium for udviklingen af nye fagligheder, projekter og netværk. Både i Danmark, i Norden og internationalt. På den måde bidrager kønsforskning til et fremadrettet forsknings- og forandringsarbejde i samfundet og i den akademiske verden.

Hvad er Kønsforskning?

Kønsforskning dækker over forskellige specialiseringer og er en paraplybetegnelse for ligestillingsforskning, kvindeforskning, feministisk forskning, mande- og maskulinitetsforskning, og skæv eller queer forskning. Kønsforskning sætter fokus på demokratiske, ligestillingsmæssige og kundskabsmæssige udfordringer i samfundet. Og på, hvordan køn spiller sammen med andre kategorier som f.eks. etnicitet, seksualitet og social baggrund.
Kønsforskning belyser den måde, hvorpå køn og kønsrelationer skabes i komplicerede processer. Både i form af magtdistributionen mellem mænd og kvinder og i form af symbolske forestillinger, der knytter køn til kategorier, som ikke umiddelbart har noget med køn at gøre, f.eks. natur og kultur. Forskningen viser

også, hvordan opfattelsen af køn indvirker på magt og hierarkier i samfundet. Kønsforskningen kan opsummeres i tre perspektiver, der ofte overlapper hinanden.

- Kønsforskning fokuserer på konkrete uligheder og barrierer i aktuelle samfundsmæssige strukturer og organisationer. F.eks. i forhold til løn, avancement, børnepasning og mobilitet. Og i forhold til sundhed, seksuel chikane osv.

- Kønsforskning fokuserer på symbolske og kulturelle forhold og viser, hvordan køn og kønnede strukturer skabes i institutionelle sammenhænge som uddannelse, sundhed, velfærdsstat og i mere omfattende økonomiske og kulturelle tendenser som globalisering og pornoficering. Dette inkluderer også komparative og transnationale perspektiver og forklaringer af kønnede betydninger af ægteskab, forældreskab, vold og prostitution på tværs af nationale grænser og kulturer.

- Kønsforskning fokuserer på præmisserne for produktion af viden. F.eks. ved at sammenkæde natur- og teknologividenskabelige paradigmer med samfunds- og humanvidenskabelige tilgange. Det indebærer kritisk analyse af centrale ideologiske figurer i den vestlige civilisation af mandligt og kvindeligt og tilhørende magt hierarkier. Og nye fortolkninger af videnskabelige kernebegreber som f.eks. kvalitet, objektivitet og teknologi.

Mainstreaming af kønsforskning

Kønsforskning er en ung og dynamisk forskningsdisciplin, som kun har tre årtier bag sig. Et faktum, som udgør både kønsforskningens styrker og svagheder. De forskellige grene af kønsforskningen har således været fleksible og har haft relativ let ved at tilpasse sig de omstruktureringer af universitets- og forskningsverden, som har fundet sted.
Kønsforskningen startede kort fortalt som en græsrodsbevægelse blandt kvindeforskere på universiteterne i 1970erne. Dette blev fulgt af en vis institutionalisering på fag og i centre i løbet af 1980erne. Omkring årtusindeskiftet er der flere steder taget initiativ til at mainstreame enheder for kønsforskning ind i nye centre og institutter, f.eks. ved Syddansk Universitet og ved Århus Universitet. Ligesom nye centre er opstået, f.eks. Center for Ligestillingsforskning på RUC samt en række forskningsmiljøer med stærke kønsforskningsprofiler indenfor pædagogik, idræts, sundheds og velfærdsforskning.
Samtidig har den svage institutionalisering og de fraværende ressourcer, f.eks. til professorer i kønsforskning betydet en mangel på konsolidering i faste undervisningsudbud og systematisk

integration i eksisterende discipliner. Feltet lider under, at mange forskere er ansat i usikre åremåls- og deltidsstillinger. Kønsforskningen i Danmark savner en eller flere centrale institutioner, som kan fastholde og sikre en kontinuerlig fagudvikling.

Huller i profilen

Trods den store spændvidde i den eksisterende kønsforskning godtgør præsentationerne i denne publikation, at der i Danmark er huller i viden om køn og kønnets betydning. Både når det gælder aktuelle spørgsmål som vold, prostitution og handel med kvinder. Og når det gælder kønsmæssige konsekvenser af velfærdssamfundets og arbejdsmarkedets omstrukturering og i relation til migration og globalisering. Også den spirende mande- og maskulinitetsforskning har haft beskeden bevågenhed. Endelig savnes der viden om, hvordan mainstreaming, det vil sige integration af viden om køn, kan implementeres. I forhold til universiteternes fagligheder og i forhold til ligestilling og større kønsmæssig balance i det videnskabelige personale.
Kønsforskning i Danmark har i høj grad overlevet i kraft af engagement og ildsjæle og med få bevidste satsninger og ressourcetilførsler. Fire ud af fem danske universiteter har over en kort årrække afleveret professorer i kønsforskning til Sverige, hvor betingelserne har været markant bedre. Et brain-drain, som burde forurolige både universitetsledere og politikere!
Danmark halter her bagefter de andre nordiske lande og bagefter det målrettede arbejde, som gøres af *Women and Science* sekretariatet i Europakommissionen.[1]
Sidstnævnte har f.eks. opfordret til at etablere ansvarlige enheder på universiteterne og på regeringsniveau til at varetage de mange opgaver, som mainstreaming-strategien sætter på dagsordenen. Både i relation til den eksisterende lovgivning. Og når det gælder udvikling af fremtidige strategier.

Styrkelse, fornyelse, foryngelse

Styrkelse, fornyelse og foryngelse af dansk kønsforskning. Sådan lød hovedkonklusionerne på en konference om status, strategi og perspektiv i dansk kønsforskning. Konferencen blev afholdt i foråret 2001 af det daværende IT og Forskningsministerium i samarbejde med Koordinationen for Kønsforskning.[2]
En start på denne proces kunne være iværksættelse af en national forskningsstrategi med udredning af fremtidsscenarier og ressourcebehov for kønsforskning. Sådan som det for nylig er sket i en international evaluering i Finland.[3]
Styrkelse af kønsforskning kan også ske ved lancering af store forskningsprogrammer.
I slutningen af 1990erne blev der således satset næsten 80 millioner kroner i FREJA programmet med det formål at rekruttere

kvinder til dansk forskning. Det store antal kvalificerede ansøgere, dementerede de udbredte formodninger om, at kvinder ikke er interesseret i en forskerkarriere. Det vil være oplagt at gentage FREJA programmet, der i 2003 står foran afslutning og evaluering. Endelig kan dansk kønsforskning styrkes via et særligt nationalt program for kønsforskning. I både Norge og Sverige bliver der årligt uddelt omkring 10 millioner kroner til specielt prioriterede områder indenfor kønsforskning. En sådan årlig indsprøjtning ville betyde et løft både for forskningen og for yngre forskeres karrieremuligheder.

Tværfaglighed,mangfoldighed, fleksibilitet og international orientering. Kønsforskningen i dag imødekommer mange af de nøgleord, der er i omløb i den forskningsstrategiske debat. Feltet rummer store potentialer og kan medvirke til at forny strukturer for produktion af viden og til at ændre forholdet mellem forskning og samfund.
Alt i alt bidrager kønsforskning til at skabe nye forestillinger om forskning og universitet. Som steder, hvor glæden og følelsen af frihed og retten til at være med i videnskabens verden er noget, der gælder for alle. Uanset køn.

[1] Se f.eks. Gender and Research. Conference Proceedings. European Commission. Directorate for Research. 2002.
For denne og øvrige aktiviteter, se
www.cordis.lu/rtd2002/science-society/women.htm.

[2] Status, strategi og perspektiv. Dansk Kønsforskning. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. 2002. Kan rekvireres via www.netboghandel.dk eller direkte fra Videnskabsministeriets hjemmeside: www.vtu.dk

[3] Women's Studies and Gender Research in Finland. Evaluation Report. Publications of the Academy of Finland 8/02
Kan hentes direkte fra www.aka.fi/eng/.

Koordinationen for Kønsforskning

Koordinationen for Kønsforskning i Danmark varetager en række opgaver i forhold til initiering, internationalisering og formidling af kønsforskning.
Koordinationen for Kønsforskning er en vigtig samlende faktor i forhold til de spredte miljøer, i forhold til individuelle forskere og i forhold til ny rekruttering og generationsskifte. Koordinationen for Kønsforskning udgør et vigtigt transformationspunkt mellem universiteter og nationale og transnationale institutioner og organisationer.

De vigtigste opgaver for koordinationen er:

- At udvikle kønsforskning som tværfagligt og transfagligt felt, herunder særligt at styrke dialogen og integrationen af kønsforskning i tilgrænsende felter, som kulturforskning, teknoscience osv. Samtidig er målet at fremme dialogen mellem forskellige områder og forskellige tendenser og opfattelser indenfor kønsforskningen.
- At initiere den forskningsstrategiske debat i kønsforskningen og omvendt at profilere og integrere kønsforskning og dens erkendelser i denne debat nationalt og internationalt. Formålet er at bidrage til at gøre kønsforskning til frontforskning og til en selvfølgelig del af en fremadrettet universitets- og forskningsprofil.
- At formidle kønsforskningens resultater til en videnskabelig offentlighed og at profilere kønsforskningen i samfundet og i medierne.

Koordinationen har i de seneste år afholdt konferencer om mainstreaming og maskuliniteter, om prostitution, velfærd og ægteskab og om forskningspolitiske perspektiver både i Danmark og i relation til EU's forskningsprogrammer.
Koordinationen huser desuden redaktionen for det videnskabelige tidsskrift *Kvinder, Køn & Forskning*.

Kontakt til Koordinationen for Kønsforskning:

Koordinationen for Kønsforskning
Sociologisk Institut
Københavns Universitet
Linnésgade 22
1361 København K
Tlf.: 3532 3501
Fax: 3532 3940
kkf@sociology.ku.dk
www.sociology.ku.dk/sochrc/index.htm

1. Tilmeld dig koordinationens elektroniske nyhedsbrev.
Koordinationen publicerer hver 3. uge et elektronisk nyhedsbrev med forskerportrætter og aktuelle informationer.
Tilmelding på:
www.sociology.ku.dk/sochrc/maillist.htm

2. Besøg koordinationens hjemmeside med aktuelle oplæg og debatter.
www.sociology.ku.dk/sochrc/index.htm

3. Abonner på Kvinder, Køn & Forskning, hvis redaktion huses af koordinationen.

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Tidsskriftet: Kvinder, Køn & Forskning

Kvinder, Køn & Forskning er et tværvidenskabeligt tidsskrift om kønsforskning inden for områderne kultur, samfund, natur, sundhed og teknologi. Tidsskriftet henvender sig primært til kønsforskere, men også til andre forskere og studerende, samt til forskellige interesseorganisationer m.v.

Formålet med det tværvidenskabelige tidsskrift er at præsentere bredden og dybden i kønsforskningen i Danmark ved at bringe artikler, der både behandler teoretiske problemstillinger og mere empiriskbaserede problemstillinger inden for afgrænsede temaer. Kvinder, Køn & Forskning er således et forum for debat om teori, metode og tolkning. Tidsskriftet byder på temanumre om politik, nordisk velfærd, prostitution, forældreskaber, migration og globalisering, forestillinger om genetik samt queer-teori, som afspejler aktuelle og relevante problemstillinger i en bredere offentlighed.
Tidsskriftet udkommer 4 gange årligt med artikler, essays, debatindlæg og anmeldelser.

Redaktionssekretær:
Marlene Spanger
marlene.spanger@sociology.ku.dk

Ansvarshavende redaktør:
Hilda Rømer Christensen
sochrc@pc.ibt.dk

For yderligere kontakt:
Kvinder, Køn & Forskning
Koordinationen for Kønsforskning
Sociologisk Institut
Københavns Universitet
Linnésgade 22
1361 København K
Tlf.: 3532 3501
Fax: 3532 3940
kkf@sociology.ku.dk
www:sociology.ku.dk/sochrc/index.htm

Bestilling af tidsskrift:
Syddansk Universitetsforlag
Tlf.: 6615 7999
press@forlag.sdu.dk

Foreningen for Kønsforskning i Danmark

Foreningen for Kønsforskning i Danmark er en landsdækkende, tværfaglig sammenslutning af kvinder og mænd med interesse for forskning i kønnets mangfoldige betydninger. Foreningen har eksisteret siden 1990, og medlemmerne består fortrinsvis af forskere og studerende, men rummer også fagfolk med en mere generel interesse for området. Foreningens formål er blandt andet at synliggøre kønnets betydning i videnskab, kultur og samfund, etablere netværk, samt at fremme kønsforskningens kontakt med og indflydelse på det politiske system og den akademiske organisation. Foreningen for Kønsforskning i Danmark samarbejder med en række danske, nordiske og europæiske institutioner og netværk.

Der afholdes en årlig konference, hvor nye tendenser og temaer indenfor kønsforskningen præsenteres. På årskonferencen uddeles Kraka-prisen til en forsker eller studerende for et nyskabende og enestående videnskabeligt bidrag til kønsforskningen. Ligeledes afholder foreningen debatmøder og andre faglige arrangementer.

Medlemmerne modtager tidsskriftet Kvinder, Køn & Forskning for en del af deres kontingent og får rabat til årskonferencen.

Foreningen for Kønsforskning i Danmark
Institut for Historie og Samfundsforhold
Roskilde Universitetscenter
Postboks 260
4000 Roskilde
Tlf.: 46 74 23 85
foreningen@koensforskning.dk
www.koensforskning.dk

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

FORSKNINGSTEMAER

Jørgen Olsen, Prorektor og Linda Nielsen, Rektor for Københavns Universitet. Linda Nielsen blev i 2002 den første kvindelige rektor på Københavns Universitet

Foto: Nina Lemvigh-Müller

"Kønsforskningen har været et vigtigt bidrag til at fremme kvinders ligestilling i samfundet. Mit håb for fremtiden er, at kønsforskningen også kan anvendes i et bredere perspektiv, således at kønsforskningen kan bidrage til den generelle ligestilling mellem alle grupper i samfundet."

Linda Nielsen, Rektor for Københavns Universitet

Akademia

Forskningen i køn inden for akademia (de lange videregående uddannelser og forskning) omfatter både et ligestillingsperspektiv og et kønsteoretisk perspektiv.
Ligestillingsperspektivet fokuserer på kønsskævheder i adgangen til uddannelsespladser og jobs inden for forskning og uddannelse. Forskningen retter sig mod stadig mere nuanceret dokumentation af kønsskævheder og deres udvikling over tid både med hensyn til fag, fagområder og institutioner og mod forklaringer på disse skævheder.
Det kønsteoretiske perspektiv undersøger sammenhængen mellem fag- og institutionskulturer og køn med henblik på at vise, hvordan køn spiller sammen med karakteristiske træk ved uddannelser, fag (for eksempel fysik, kemi og sprogfag), fagområder (naturvidenskab, samfundsvidenskab og humaniora) og institutioner. Her er det først og fremmest universiteterne, der har været genstand for analyser. Men dette perspektiv rummer også analyser af forholdet mellem magt og køn, følelser og køn, viden og køn samt analyser af mediernes fremstilling af kønskategorier inden for akademia.
Hovedfokus ligger på kortlægning af kønsskævheder og identificering af kulturelle, politiske og sociale mekanismer, der indgår i de in- og eksklusionsprocesser, der karakteriserer de akademiske miljøer.
Forskningen i køn og akademia rummer fagområder som psykologi, kultursociologi, pædagogik, politologi og filosofi.

Lis Højgaard

Akademia grænser op til temaerne:
Arbejde, ligestilling og mainstreaming, naturvidenskab og teknologi, seksualitet, uddannelse og læring.

Charlotte Bloch, cand.psych., lektor, Sociologisk Institut, KU
Kirsten Gomard, cand.mag., lektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Cathrine Hasse, ph.d., lektor, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU
Inge Henningsen, cand.stat., lektor, Institut for Matematiske fag, KU
Lis Højgaard, mag.art., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Hanne Nexø Jensen, ph.d., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Susanne V. Knudsen, dr.phil., lektor, Nordisk Institutt for Kvinne- og Kjønnsforskning, Oslo Universitet
Mia Münster-Swendsen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Historie, KU
Kirsten Reisby, cand.pæd., lektor, Institut for Curriculumforskning, DPU
Iris Rittenhofer, ph.d., forskningslektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Dorte Marie Søndergaard, dr.philos., professor, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU.

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Arbejde

I arbejdslivsforskning har køn i mange år været et tema inden for fagområderne sociologi, historie, samfundsfag, kulturgeografi, økonomi og pædagogik.
I arbejdslivsforskningen er der primært blevet forsket i kvinder i mandefag, kvinder og ledelse samt kvinders arbejdsvilkår. Først i løbet af de senere år er der også blevet sat fokus på mænd samt på relationerne mellem kønnene. Det er blandt andet sket gennem flere forskellige undersøgelser af forestillinger om køn i konkrete arbejds- og professionskulturer. Til forskning i arbejdsdelingen mellem mænd og kvinder knytter sig forskellige temaer som organisation, løndannelse, faglig organisering og ligestilling på arbejdsmarkedet. Sammenhængen mellem arbejdsliv og familieliv har påkaldt sig særlig interesse og er et område, hvor både mænds og kvinders vilkår bliver belyst. Et væsentligt tema i arbejdslivsforskningen er subjektivitet og læring i arbejdslivet med det aktuelle forskningsspørgsmål: På hvilke måder indgår holdninger til arbejde og kollegaer i vores kønnede identitetsarbejde? Arbejdsdelingen mellem kvinder og mænd er et centralt omdrejningspunkt i forskningen, der beskæftiger sig med arbejde. Adskillige studier har undersøgt dynamikkerne i den lodrette arbejdsdeling, hvor kvinder overvejende befinder sig i bunden og mænd i toppen af arbejdspladsernes hierarkier, og i den vandrette arbejdsdeling, hvor kvinder og mænd varetager forskellige arbejdsfunktioner. Desuden er den samfundsmæssige kønsarbejdsdeling og arbejdsdelingen på de enkelte arbejdspladser blevet belyst i et historisk perspektiv.
Teoretisk har forskningen bevæget sig fra marxistisk patriarkatsteori til poststrukturalisme.

Jo Krøjer

Arbejde grænser op til temaerne: Ligestilling og mainstreaming, velfærdsstat, familie, uddannelse og læring samt socialt arbejde.

John Andersen, ph.d., lektor, Sociologisk Institut, KU
Pernille Tanggaard Andersen, ph.d., forskningsmedarbejder, FREIA, AAU
Yvonne Due Billing, dr.phil., lektor, Sociologisk Institut, KU
Christina Jayne Colclough, MA, forskningsassistent, FAOS, KU
Anette Eklund Hansen, cand.mag., arkivar, ABA
Leif Emil Hansen, cand.mag., lektor, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Lise Lotte Hansen, MA, ph.d.-stipendiat, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC
Inge Henningsen, cand.stat., lektor, Institut for Matematiske Fag, KU
Lis Højgaard, mag.art., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Hanne Nexø Jensen, ph.d., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Jo Krøjer, cand.techn.soc. ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Helle Poulsen, cand.comm., ph.d.-stipendiat, Institut for Statskundskab, KU.

Biografi

Biografiforskning med et specifikt kønsperspektiv ses især inden for fagområderne historie, litteratur, pædagogik og antropologi og ofte som en hybrid mellem de forskellige fag. Inden for biografiforskningen bliver det privates betydning for det professionelle liv og det narratives betydning for biografien jævnligt debatteret. Biografien fungerer både som et spejlbillede af tiden, men også som et udtryk for forskellige forestillinger om for eksempel politik, ideologi og moderskab. Om den biograferede betragtes som typisk eller enestående afhænger af, om der bliver valgt en typologisk eller ideografisk metode. Biografierne med kønsperspektiv formidler viden, både om foregangskvinder, om kvindeorganisering og om de sidste århundreders store bevægelser, for eksempel inden for pædagogikken, afholdsbevægelsen og det politiske liv, og kvindebiografiens særegne status diskuteres teoretisk. Også det nyligt udkomne Dansk Kvindebiografisk Leksikon sætter fokus på markante kvindeskikkelser igennem tiden.

Iben Vyff

Biografi grænser op til temaerne:
Barndom og ungdom, kvindebevægelser – sociale bevægelser, litteratur samt uddannelse og læring.

Hans Bonde, dr.phil., professor
Institut for Idræt, KU
Sidsel Eriksen, ph.d., adjunkt, Institut for Historie, KU
Birgitte Possing, dr.phil., direktør, Danmarks Humanistiske Forskningscenter
Iben Vyff, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Historie og Samfundsforhold, RUC.

Barndom og ungdom

Barndoms- og ungdomsforskning om adfærds-, bevidstheds- og identitetsformer adskiller sig på mange måder fra tidligere generationers. Traditioner er under opbrud, og et kompliceret mønster af brydninger præger hverdagen i diverse samfundsinstitutioner herunder uddannelsesinstitutioner, demokratiske organiseringer og på arbejdsmarkedet.

Barndom og ungdom er et tværvidenskabeligt forskningsfelt, der primært belyses gennem sociologiske, kultursociologiske, historiske, pædagogiske og socialpsykologiske vinkler. Den aktuelle ungdomsforskning analyserer de måder, som unge indgår i samfundsinstitutionerne på og beskæftiger sig blandt andet med unges uddannelses- og arbejdsvalg, demokratiske deltagelse, marginalisering, livsstil, medievaner, sprog og kommunikation, politiske adfærd, kriminalitet, etnicitet og sundhed. Barndomsforskning beskæftiger sig blandt andet med opdragelse af og omsorg for børn, skolekultur, lege- og børnekultur. Forskningsprojekterne fokuserer på unges samtaleformer for eksempel ved 'chat' på internettet eller børns sprogbrug i forbindelse med leg. I andre aktuelle projekter analyseres unge mænds ændrede forhold til deres eget kropslige udtryk, hvordan grupper af unge mænd udtrykker deres mandighed gennem kørsel, der dræber og invaliderer, og hvordan erhvervsvejledning i folkeskolen spiller ind på det kønsopdelte arbejdsmarked.

Birgitte Simonsen/
Marlene Spanger

Barndom og ungdom grænser op til temaerne: Familie og forældreskab, sprog, uddannelse og læring, seksualitet samt sundhed og sygdom.

Anne Line Dahlsgård, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Antropologi, KU

Kirsten Drotner, dr. phil., professor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU

Tine Thode Hougaard, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU

Susanne V. Knudsen, dr.phil., lektor, Nordisk Institutt for Kvinne- og Kjønnsforskning, Oslo Universitet

Grethe Kragh-Müller, lektor, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU

Hans Jørgen Ladegaard, ph.d., professor, Institut for Sprog og Kommunikation, SDU

Lene Larsen, ph.d., adjunkt, Institut for Uddannelsesforskning, RUC

Birgitte Simonsen, mag.art., forskningsprofessor, centerleder, Institut for Uddannelsesforskning, Center for Ungdomsforskning, RUC

Dion Sommer, cand. psych., lektor, Psykologisk Institut, AU

Dorthe Staunæs, ph.d., adjunkt, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU

Anne Scott Sørensen, lic.phil., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU

Niels Ulrik Sørensen, cand.scient.soc., ph.d.-stipendiat, Center for Ungdomsforskning, RUC.

"Det spændende ved kønsforskningen er, at den på de mest overraskende måder giver os indsigt i ting, der på en måde slet ikke har med køn at gøre. Ved at anlægge enøjet og snævert perspektiv, får man blik for bredere sammenhænge. Kønsforskning om f.eks. videnskaben som socialt "fællesskab" - eller netop mangel på samme - har således bidraget til at afdække væsentlige træk ved dette felt. Et felt der bliver mere og mere centralt at forstå."

Hans Siggaard Jensen, professor, direktør, Reseach Learning Lab, Denmark

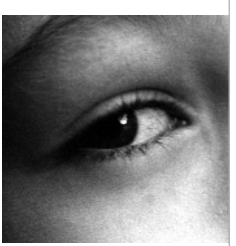

Besættelses- og koldkrigshistorie

Fælles for besættelses- og koldkrigshistorie er det traditionelle fokus på de økonomiske, militære og politiske aspekter, hvorimod hverdagslivet, social- og kulturhistorie især for den kolde krigs vedkommende stadig er noget underbelyst.

Forskning i besættelseshistorien forholder sig til skismaet imellem konflikt og konsensus, og særligt sidstnævnte ses repræsenteret inden for den forskning, der har et kønsperspektiv. Hidtil har denne forskning behandlet gråzonerne, de skæve skæbner eller den historie, der går på tværs af den traditionelle opfattelse, for eksempel det, der typisk ses som dikotomierne i perioden. Et af de spørgsmål, der rejses, er, om krigen virkede emanciperende eller traditionaliserende på forholdet mellem kønnene. Desuden har mellemkrigstidens antimoderne kvindeskikkelser, for eksempel med en nationalsocialistisk overbevisning, tiltrukket sig opmærksomhed i deres afstandstagen fra det moderne.

Inden for koldkrigsepoken centrerer kønsforskningen sig omkring forholdet mellem køn og velfærdsstat samt 1950'ernes kvinde- og familieliv set gennem rejseskildringer.

Iben Vyff

Besættelses- og koldkrigshistorie grænser op til følgende temaer: Demokrati og politik, familie og forældreskab, kvindebevægelser - sociale bevægelser, seksualitet og velfærdsstaten historisk.

Anette Eklund Hansen, cand.mag., arkivar, ABA
Klaus Petersen, ph.d., adjunkt, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, SDU
Iben Vyff, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Historie og Samfundsforhold, RUC
Anette Warring, ph.d., lektor, Institut for Historie og Samfundsforhold, RUC
Karen Steller Bjerregaard, cand.scient.soc., undervisningsass., Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC.

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Cyberkultur

Cyberkulturforskningen spænder vidt og knytter an til fagområderne samfundsvidenskab, medievidenskab, sprogvidenskab, litteraturvidenskab, naturvidenskab og kulturstudier. Ordet "cyber" indikerer, at vi her har med medierede former for virkeligheder at gøre. Ofte anvender forskerne dels forskellige teoretiske greb, der ikke nødvendigvis knytter an til det samme fagområde, dels forskelligartet empiri i deres studier.

I studierne fokuseres generelt på kønskonstruktioner, identitetsdannelser og teknologiens rekonfigurerende rolle med hensyn til køn, krop, natur, kultur og kommunikation i forskellige fora som film, litteratur, spilverdener og kommunikationsrum. Konkret arbejdes der i de filmteoretiske studier af science fiction, action og horror med genreanalyser og blikpositioner, imens man indenfor kommunikationsstudier blandt andet fokuserer på kulturdannelser, børn og unge, etnicitet, og materiel-semiotiske kommunikationsformer. Også studier af cyborgs, reproduktionsteknologi og cyberfiction indgår i feltet. Teknologien behandles generelt kritisk - som dels en dominerende faktor, dels en omstændighed, der samvirker med køn og krop på nye spændende måder, og som overskrider grænsen imellem natur og kultur.

Lotte Nyboe

Cyberkultur grænser op til temaerne: Medier og kommunikation, naturvidenskab og teknologi.

Inger Hunnerup Dalsgaard, ph.d., adjunkt, Institut for Engelsk Filologi, AU
Pia Harritz, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Charlotte Kroløkke, ph.d., adjunkt, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Nina Lykke, dr. phil, professor, Tema Genus, Linköping Universitet/Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Paul McIlvenny, ph.d., lektor, Institut for Sprog og Internationale Kulturstudier, AAU
Lotte Nyboe, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Rikke Schubart, ph.d., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Anne Scott Sørensen, lic.phil., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU.

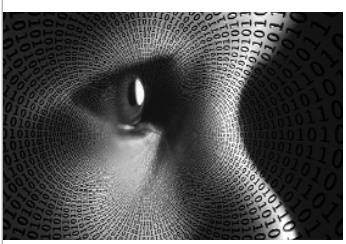

Demokrati og politik

En række omdrejningspunkter afspejler demokrati- og politikforskningens forankring i fagene historie, politologi, sociologi og økonomi med vægt på både det lokale, nationale, europæiske og globale niveau. Området udgør et farverigt og tværvidenskabeligt landskab.
En gren af forskningen fokuserer på kvinders politiske inklusion, mobilisering og repræsentation. Dette finder enten sted "fra neden" i civilsamfundets organiseringer som lokalsamfund, sociale bevægelser og offentligheden eller gennem institutioner "fra oven" som for eksempel de politiske partier.
Andre analyserer de politiske identiteter og diskurser med fokus på myndiggørelsesprocesser og på politikkens betydning for skabelse af individuelle og kollektive identiteter. Analyser af politiske diskurser lægger blandt andet vægt på at undersøge, hvordan forståelser af køn skabes og ændres i offentlige debatter. En nyere diskussion afspejler en socialkonstruktivistisk optik på, hvorledes man taler om politiske problemer. Desuden rummer feltet en diskussion af samspillet mellem det sociale og det politiske medborgerskab, og hvorledes dette udspiller sig i forskellige typer af velfærdsstater. Dette omfatter både et eksklusionsperspektiv med vægt på udstødelse, fattigdom og marginalisering og et inklusionsperspektiv med vægt på en række politikområder og skabelse af solidaritet og fællesskab. I forbindelse hermed tematiseres ligeledes dimensionerne (u)lighed og forskellighed, køn og magt
Endelig er der fokus på, hvorledes kvinder som aktører præger politiske beslutninger, hvilken rolle køn spiller i forhandlinger, og hvorledes politiske beslutninger præger kønsrelationerne. En del af denne forskning er komparativ og analyserer forskelle og ligheder mellem lande.

Christina Fiig

Demokrati og politik grænser op til temaerne: Arbejde, internationalt samfund og globalisering, familie og forældreskaber, kvindebevægelser – sociale bevægelser, velfærdsstat, ligestilling og mainstreaming.

John Andersen, ph.d., lektor, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC
Pernille Tanggaard Andersen, ph.d., forskningsmedarbejder, FREIA, AAU
Yvonne Due Billing, ph.d., dr.phil., Sociologisk Institut, KU
Anette Borchorst, lic.phil., lektor, FREIA, AAU
Ann-Dorte Christensen, ph.d., lektor, FREIA, AAU
Hanne Marlene Dahl, ph.d., adjunkt, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC
Tine Damsholt, lektor, Institut for Arkæologi og Etnologi, KU
Christina Fiig, cand.scient.pol., ph.d.-stipendiat, FREIA, AAU
Kirsten Gomard, cand.mag., lektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Lene Hansen, ph.d., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Margaretha Järvinen, pol.dr., professor, Sociologisk Institut, KU
Ulrik Kjær, ph.d., adjunkt, Institut for Statskundskab, SDU
Jørgen Elm Larsen, ph.d., lektor, Sociologisk Institut, KU
Karina Pedersen, cand.scient.pol., ph.d-stipendiat, Institut for Statskundskab, KU
Helle Poulsen, cand.comm., ph.d.-stipendiat, Institut for Statskundskab, KU
Anna Birte Ravn, cand.mag., lektor, FREIA, AAU
Birte Siim, cand.scient.pol., lektor, FREIA, AAU.

Etnicitet og race

Etnicitets- og raceforskning er et tværfagligt felt bestående af fagene historie, antropologi, sociologi, udviklingsforskning, pædagogik, kulturstudier og andre tilgrænsende fag. Forskningen fokuserer på samspillet mellem race og etnicitet i forhold til kategorier som køn, alder og socioøkonomisk position. Et vigtigt omdrejningspunkt er 'racialiserings- og etnificeringsprocesser': Hvordan forestillinger om race og etnicitet tillægges bestemte kroppe, grupper og positioner over tid og sted. Spørgsmålet om 'hvidhed' hører også herunder. Ligeledes er der fokus på betydningen af race og etnicitet i forhold til for eksempel seksualitet, social ulighed og diskrimination, tilhørsforhold, arbejdsliv og uddannelse.

En del forskning omhandler minoritets- eller migrantgrupper i Danmark, men også andre geografiske kontekster inddrages. Særligt inden for udviklingsforskningen er der fokus på Afrika, Asien og Latinamerika, hvor blandt andet migration, sikkerhedspolitik, prostitution og politisk deltagelse tematiseres. Den teoretiske inspiration hentes blandt andet fra poststrukturalistiske og socialkonstruktivistiske perspektiver.

Nauja Kleist

Etnicitet og race grænser op til temaerne: Internationalt samfund og globalisering, ligestilling og mainstreaming, migration samt prostitution.

Steffen Jensen, ph.d., post-doc.-stipendiat, IIS
Nauja Kleist, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Sociologisk Institut, KU
Yvonne Mørck, ph.d., lektor, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC
Iris Rittenhofer, ph.d., forskningslektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Marlene Spanger, cand.mag., forskningsassistent, Sociologisk Institut, KU
Dorthe Staunæs, ph.d., adjunkt, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU
Ninna Nyberg Sørensen, ph.d., seniorforsker, IIS
Susanne Thorbek, dr.phil., lektor, Institut for Historie, Internationale Forhold og Samfundsfag, AAU.

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Familie og forældreskaber

Kønnets betydning for varetagelsen af de produktive og reproduktive opgaver i familie og samfund har været et gennemgående tema for kvinde- og kønsforskningen. Der er udført såvel nutidige som historiske studier inden for både samfundsvidenskab og humaniora. Kvindeforskningen analyserede i 1970erne og 1980erne de statslige familiepolitikker og deres betydning for kønsrollerne i familie- og arbejdslivet ud fra patriarkatsteorier. Omdrejningspunktet i nutidens forskning ligger fortsat på forholdet mellem stat, familie og arbejdsmarked, men analyseres nu primært ud fra socialkonstruktivistiske teorier med fokus på, hvordan kvinder og mænd indtager skiftende positioner i forhold til kvindelighed, mandlighed, moderskab og faderskab i familien og i arbejdslivet. I den socialkonstruktivistiske strømning er der en tendens til, at kønsmagtperspektivet bliver mindre udtalt, men perspektivet findes fortsat i primært samfundsvidenskabelig forskning på feltet.

Et centralt tema for forskningen på området er socialpolitikkens indvirkning på familie- og arbejdslivet, hvor barselsorlov til kvinder og mænd, dagpasning af småbørn og forældrenes fleksibilitet overfor henholdsvis arbejde og familie er velbelyste temaer. Der drages ofte paralleller til de øvrige nordiske landes velfærdsordninger i disse studier.

Et andet gennemgående tema er seksualitetens betydning for familielivet, men hovedsageligt belyst i historisk perspektiv. Der findes ikke studier af seksualitetens betydning for nutidige fædres og mødres positioner i familien og på arbejdsmarkedet.

Bente Marianne Olsen

Familie og forældreskaber grænser op til temaerne: Arbejde, demokrati og politik, seksualitet, socialt arbejde, velfærdsstat og velfærdsstaten historisk.

John Andersen, ph.d., lektor, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC

Agnes Siggerdur Arnórsdóttir, cand.mag., adjunkt, Historisk Institut, AU

Agnete Weis Bentzon, dr.jur., professor emeritus, Det Retsvidenskabelige Institut B, KU

Anette Borchorst, lic.phil., lektor, FREIA, AAU

Anne Line Dalsgaard, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Antropologi, KU

Anette Eklund Hansen, cand.mag., arkivar, ABA

Tine Gammeltoft, ph.d., lektor, Institut for Antropologi, KU

Leif Emil Hansen, cand.mag., lektor, Institut for Uddannelsesforskning, RUC

Lise Lotte Hansen, MA, ph.d.-stipendiat, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC

Brit Aaskov Kaznelson, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU

Nina Javette Koefoed, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Historisk Institut, AU

Karin Lützen, ph.d., lektor, Institut for Historie og Samfundsforhold, RUC

Svend Aage Madsen, ph.d., forskningsleder, Enhed for Psykologi, Pædagogik og Socialrådgivning, Rigshospitalet

Bente Marianne Olsen, ph.d., forsker, SFI

Klaus Petersen, ph.d., adjunkt, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskivelse, SDU

Dion Sommer, cand.psych., lektor, Psykologisk Institut, AU

Tine Tørnhøj-Thomsen, ph.d., adjunkt, Institut for Antropologi, KU.

Filosofi og videnskabsteori

Kønsforskning inden for filosofi og videnskabsteori placerer sig under fagene filosofi, historie, litteratur og kulturstudier.
Forskningen problematiserer nogle af kernebegreberne inden for felterne erkendelse og objektivitet, subjekt og identitet, krop, kultur og det tværkulturelle. Dette gøres gennem både kritiske undersøgelser af, hvordan kønnede magtstrategier har været med til at konstruere de herskende paradigmer og konstruktive undersøgelser af, hvordan kønsanalyser kan bidrage til alternative paradigmer.
Forskere undersøger blandt andet spørgsmålene: Hvordan har vidensområder kanonisere visse tekster og usynliggjort andre? Hvad er de etiske konsekvenser af kønsanalyse i forhold til begreber om autonomi, helbredelse, kønsforskel og lighed? Hvad er de politiske konsekvenser af kønsanalyser i forhold til begreber om demokrati, rettigheder, velfærdsstat og skabelsen af et multikulturelt samfund? Forskere anvender en bred vifte af metoder som for eksempel psykoanalyse, fænomenologi, diskursanalyse, normativ etik, komparativ filosofi og komparative politiske studier.

Robin May Schott

Filosofi og videnskabsteori grænser op til temaerne: Etnicitet og race, litteratur, seksualitet samt voldtægt.

Anindita Balslev, ph.d., forskningslektor, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, KU
Linda Barclay, ph.d., adjunkt, Institut for Filosofi, AU
Lone Fatum, cand.theol., lektor, Institut for Bibelsk Eksegese, KUA
Anne Birgitte Richard, mag.art., lektor, Institut for Sprog og Kultur, RUC
Lilian Munk Rösing, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Litteraturvidenskab, KUA
Robin May Schott, ph.d., forskningslektor, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, KU
Birte Siim, cand.scient.pol, lektor, FREIA, AAU
Simon Sjørup Simonsen, cand.phil., ph.d.-stipendiat, Institut for Idræt og Biomekanik, KU.

"Der er mange myter og fordomme om, hvordan kvinder og mænd er, hvad de kan, og hvad de vil. Der er også en udbredt forestilling om, at ligestilling er noget, vi allerede har. Netop derfor er det så vigtigt, at forskningen dokumenterer virkeligheden mellem kønnene som den er lige nu - anno 2003."

Henriette Kjær, minister for ligestilling

"I forbindelse med ligestilling af mænd og kvinder er det naturligvis vigtigt at analysere forskellene mellem mænd og kvinder inden for alle områder. "Virk i fællig, men forskellig", sagde Grundtvig. Men hvori består forskellene i grunden og hvilke forskelle skal i givet fald respekteres? Svarene hjælper forskningen til."

Per Stig Møller, udenrigsminister

Idræt

Idrætsforskning med et kønsperspektiv foregår især med sociologiske, kultursociologiske, etnologiske og historiske tilgange, men også den humanfysiologiske forskning bidrager med viden.

Den historiske forskning dækker perioden fra begyndelsen af 1800-tallet og frem til ca. 1970. Der er skrevet om de barrierer, som kvinder har måttet nedbryde for at kunne deltage i den traditionelt mandsdominerede moderne idrætsbevægelse. Skiftende normer for kvinders idrætsdeltagelse og syn på kvindekroppens funktion er blevet belyst tillige med den emancipatoriske betydning, som idrætsdeltagelse og idrætsledelse har haft for kvinder. Desuden er aktivitetsudvikling blevet analyseret i relation til forskellige idrætsdiscipliner. Også skoleidrættens 200-årige historie er beskrevet i et kønsperspektiv.

Den sociologiske forskning består både af kvalitative og kvantitative studier af kvinders idrætsdeltagelse. Kvindelige eliteidrætsudøveres og motionisters håndtering af idrætsliv og hverdagsliv er blevet belyst kvalitativt i relation til temaer som emotioner, moderskab, uddannelse og arbejde. Et igangværende forskningsprojekt fokuserer på kvindelige idrætsledere. På nuværende tidspunkt er idrætsforskning med fokus på maskulinitet lille. Den begrænser sig til en historisk tilgang med fokus på idrættens betydning for mandlig identitetsdannelse.

Den humanistisk-samfundsvidenskabelige idrætsforskning hviler i høj grad på empiriske studier ud fra en socialkonstruktivistisk forståelse af køn.

Anne Lykke Poulsen

Idræt grænser op til temaerne: Politik, kvindebevægelser – sociale bevægelser, sundhed og sygdom.

Hans Bonde, dr.phil., professor, Institut for Idræt, KU
Jan Toftegaard Nielsen, cand.scient., ph.d.-stipendiat, Institut for Idræt, KU
Niels Kayser Nielsen, ph.d., lektor, Historisk Institut, AU
Laila Ottesen, ph.d., lektor, Institut for Idræt, KU
Inge Kryger Petersen, ph.d., adjunkt, Sociologisk Institut, KU
Gertrud Pfister, ph.d., professor, Institut for Idræt, KU
Anne Lykke Poulsen, cand.scient., ph.d.-stipendiat, Institut for Idræt, KU
Carsten Roepstorff, cand.scient., ph.d.-stipendiat, Institut for Idræt, KU
Ole Skjerk, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Idræt, KU
Lone Friis Thing, ph.d., forskningsadjunkt, Sociologisk Institut, KU
Else Trangbæk, ph.d., lektor, Institut for Idræt, KU.

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Internationalt samfund og globalisering

Forskning i køn og internationale relationer finder sted indenfor fagområderne statskundskab, antropologi, udviklingsstudier, kultursociologi, kommunikation og sinologi og med meget forskelligt geografisk fokus, for eksempel Indonesien, Sydøst Asien, Østafrika, Vietnam, Peru, Brasilien, Kina og Sri Lanka. I de fleste tilfælde foregår forskningen i samarbejde med lokale kollegaer, kvindeorganisationer og institutioner.
Der arbejdes med feministisk grundforskning i forhold til for eksempel køn i internationale relationer, køn og udvikling, samt kvinder og slum-kultur. Forskning har i de fleste tilfælde et anvendelsessigte, særlig inden for bistandspolitik og praksis, for eksempel med studier af ligestillingsstrategier, mainstreaming og studier af og med kvinder i græsrodsorganisationer.
Reproduktiv sundhed, HIV/AIDS, moderskab og børneomsorg og maskulinitetskonstruktioner er nogle af de empiriske emner, der arbejdes med i forhold til landene i Syd. Der arbejdes også med kønsrelationer i bistandsorganisationer i Nord.
Videnskabsteoretisk spænder orienteringerne fra socialkonstruktivisme til kritisk fænomenologi. Metoderne er oftest casestudier, evt. komparative casestudier, med vægt på dialog, narrativer, erfaringer og kvinders handlinger. Dertil kommer diskursanalyser og dekonstruktion, begrebsanalyser og ny begrebsskabelse. Dynamiske perspektiver som for eksempel kvindeorganisering, afhængighed vs. uafhængighed, køn og etnicitet og samspillet mellem kønsbegreber i Nord og Syd er også i fokus.

Susanne Thorbek

Internationalt samfund og globalisering grænser op til temaerne: Politik, prostitution, seksualitet, kvindebevægelser - sociale bevægelser, sundhed og sygdom, migration, etnicitet og race.

Signe Arnfred, lektor, Nordiska Afrikainstituttet, Uppsala Universitet
Bodil Bjerring, forskningslektor, FREIA, AAU
Merete Watt Boolsen, mag.scient.soc., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Cynthia Chou, ph.d., adjunkt, Asieninstituttet, KUA
Anne Line Dalsgaard, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Antropologi, KU
Tine Gammeltoft, ph.d., lektor, Institut for Antropologi, KU
Lene Hansen, ph.d., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Steffen Jensen, ph.d., forsker, IIS
Cecilia Nathansen Milwertz, ph.d., seniorforsker, Nordisk Institut for Asienstudier, KU
Hanne O. Mogensen, ph.d., adjunkt, Institut for Antropologi, KU
Christina Hee Pedersen, ph.d., adjunkt, Institut for Kommunikation, Journalistik og Datalogi, RUC
Helle Poulsen, cand.comm., ph.d.-stipendiat, Institut for Statskundskab, KU
Iris Rittenhofer, ph.d., forskningslektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Margrethe Silberschmidt, ph.d., lektor, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU
Susanne Thorbek, dr.phil., lektor, Institut for Historie, Internationale Forhold og Samfundsfag, AAU
Fiona Wilson, seniorforsker, IIS
Kate Østergaard, cand.mag., ekstern lektor, Institut for Religionshistorie, KUA.

Foto: Polfoto

"Kønsforskningen er med til at sætte fokus på, at snart sagt enhver socialpolitisk lovgivning har et kønsaspekt: F.eks. har omlægningen af pensionssystemet til et system baseret mere og mere på arbejdsmarkedspensioner, afgørende forskellige konsekvenser for mænd og kvinder i et land med et kønsopdelt arbejdsmarked; når man taler om 'længerevarende ledige', taler man i højere grad om kvinder end om mænd. Begge dele er både den offentlige debat og forskningen ofte blind over for."

Jørgen Goul Andersen, professor,

Institut for Økonomi, Politik og Offentlig forvaltning,

Aalborg Universitet

Kvindebevægelser – sociale bevægelser

Forskningen om kvindebevægelser har fokuseret på et bredt spektrum af bevægelser og organisationer: filantropiske foreninger, afholdsforeninger, KFUK og gymnastik- og husholdningsforeninger, partiernes kvindeudvalg og fagforeninger samt forskning i de kvindesaglige og feministiske organisationer som Dansk Kvindesamfund, Danske Kvinders Nationalråd og Rødstrømpebevægelsen.

Forskningen i kvindebevægelserne er præget af forskellige metoder og synsvinkler. Kvindebevægelserne er blevet analyseret som sociale bevægelser med fokus på kvinders kamp for at etablere egne rum og bestræbelserne på at påvirke og ændre de generelle samfundsmæssige forhold.

Desuden er der anvendt kulturanalytiske tilgange med tematiske fokuseringer på køn, identitet, krop, æstetik m.v.

Den aktuelle forskning er præget af metodisk og teoretisk nyudvikling. For eksempel i begrebshistoriske analyser af bevægelsernes strategier og i udviklingen af komparative metoder til udforskning af transnationale strømninger. Endelig anvendes der diskursanalytiske tilgange med kritisk fokus på kvindeorganisationernes bidrag til at italesætte køn for eksempel i relation til arbejde.

Trods vægtig ny forskning, f.eks. om Rødstrømpebevægelsen, er der stadig store huller, når det gælder udforskning af kvindeorganisationerne og deres kulturelle og politiske betydning i Danmark.

Hilda Rømer Christensen

Kvindebevægelser – sociale bevægelser grænser op til temaerne: Arbejde, biografi, demokrati og politik, familie og forældreskaber, ligestilling og mainstreaming, litteratur og velfærdsstat.

Anette Borchorst, lic.phil., lektor, FREIA, AAU

Hans Bonde, dr.phil., professor Institut for Idræt, KU

Ann-Dorte Christensen, ph.d., lektor, FREIA, AAU

Hilda Rømer Christensen, ph.d., forskningslektor, Sociologisk Institut, KU

Sissel Eriksen, ph.d., adjunkt Institut for Historie, KUA

Anne Trine Larsen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Historisk Institut, AU

Karin Lützen, ph.d., lektor, Institut for Historie og Samfundsforhold, RUC

Susanne Malchau, ph.d., lektor, Institut for Sygeplejevidenskab, AU

Cecilia Nathansen Milwertz, ph.d., seniorforsker, Nordisk Institut for Asienstudier, KU

Joyce Stender Petersen, ph.d.,lektor, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, SDU

Anne Lykke Poulsen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Idræt, KU

Else Trangbæk, cand.mag., lektor, Institut for Idræt. KU.

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Ligestilling og mainstreaming

Ligestilling mellem kvinder og mænd er et centralt tema i kønsforskning og er et aspekt af forskningen inden for en række fagområder som politologi, sociologi, antropologi, lingvistik, økonomi, pædagogik, historie og psykologi. Det betyder, at forskning i ligestilling foregår under forskellige teoretiske og faglige traditioner.

En del af forskningen har fokuseret på den kvantitative side af ligestilling - det vil sige på spørgsmålet om lige repræsentation indenfor forskellige samfundsområder. Herunder bliver der også forsket i, hvilke strukturer der skaber uligestilling inden for mænds og kvinders uddannelse, beskæftigelse og politiske deltagelse.

En anden del af ligestillingsforskningen koncentrerer sig om den kvalitative side af (u)ligestilling, med udgangspunkt i spørgsmålet: hvilke konsekvenser har den manglende ligestilling mellem kønnene i konkrete sammenhænge som familieliv, folkeskole, arbejdsmarked, privatøkonomi og politik.

Samtidig har der indenfor kønsforskningen siden 1970erne været forsket i, hvordan undertrykkelse og uligestilling (re)produceres socialt og kulturelt på et individplan. Her har der været en stor tilvækst af poststrukturalistisk orienteret forskning i de senere år.

Mainstreaming som strategi er et nyere felt inden for ligestillingsforskningen, som undersøger om og under hvilke omstændigheder, det kan lade sig gøre at integrere et kønsaspekt i for eksempel politiske beslutningsprocesser. Det har ligeledes været forsøgt at sætte mainstreaming af kønsforskningen på dagsorden - en bestræbelse, som sigter mod at flytte kønsforskning ud af sit 'reservat' og ind i alle forskningsområder.

Jo Krøjer

Ligestilling og mainstreaming grænser op til temaerne: Akademia, arbejde, demokrati og politik, familie, kvinde bevægelser – sociale bevægelser samt uddannelse og læring.

Yvonne Due Billing, dr.phil., lektor, Sociologisk Institut, KU
Bodil Bjerring, forskningslektor, FREIA, AAU
Hilda Rømer Christensen, ph.d., forskningslektor, Sociologisk Institut, KU
Lise Lotte Hansen, MA, ph.d.-stipendiat, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC
Inge Henningsen, cand.stat., lektor, Institut for Matematiske Fag, KU
Jo Krøjer, cand.techn.soc., ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Helle Poulsen, cand.comm., ph.d.-stipendiat, Institut for Statskundskab, KU
Anna Birte Ravn, cand.mag., lektor, FREIA, AAU
Karen Sjørup, cand.scient.soc., centerleder, Center for Ligestillingsforskning, RUC.

Litteratur

Inden for den litterære kønsforskning fokuseres der på både dansk, nordisk og international litteratur og på forskellige former for tekster som prosa, poesi, dagbøger, breve, drama, folkeviser og film.
I den litterære forskning aflæses litteraturens repræsentationer og forestillinger om mandlighed og kvindelighed. Desuden bliver der fokuseret på litteraturens fremstillinger af seksualitet, identitet og den kønnede krop.
Litterær kønsforskning med et historisk perspektiv analyserer for eksempel periodisering og kanonisering af kvindelige forfattere, bibliografiske læsninger af forfatterskaber og middelalderlitteratur.
Centrale temaer i den kulturanalytiske litteraturforskning er skjoldmøer, femme fatales, den kønnede krop i kanoniserede tekster, nordisk salonkultur, feministisk horror og homosocialt begær i dansk litteratur.
Teoretisk og metodisk har der været fokus på nyere teoridannelser som poststrukturalisme, diskursanalyse, dekonstruktion, queerteori, forholdet mellem æstetik og postmoderne feminisme, narrative former, genreteori og litteraturpædagogik.
Inden for feltet arbejdes der tværfagligt med komparativ analyse, receptionsæstetik, litteratursociologi og psykosemiotik.

Rikke Randorff Hegnhøj

Litteratur grænser op til temaerne: Biografi og livshistorie, filosofi og videnskabsteori, medier og kommunikation, sprog samt æstetik og kunst.

Lise Præstgaard Andersen, mag.art., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Dorrit Einersen, mag.art., lektor, Engelsk Institut, KUA
Dag Heede, ph.d., adjunkt, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Inge Lise Hjordt-Vetledsen, mag.art., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Minna Skafte Jensen, dr.phil., professor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Clara Juncker, ph.d., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Helle Hovgaard Jørgensen, mag.art., ekstern lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Brit Aaskov Kaznelson, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Susanne V. Knudsen, dr.phil., lektor, Nordisk Institutt for Kvinne- og Kjønnsforskning, Oslo Universitet
Anne Marie Mai, lic.phil., professor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Lis Wedell Pape, ph.d., lektor, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU
Karen Klitgaard Povlsen, ph.d., lektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Anne Birgitte Richard, mag.art., lektor, Institut for Sprog og Kultur, RUC
Lilian Munk Rösing, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Litteraturvidenskab, KU
Per Stounbjerg, cand.phil., lektor, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU
Anne Scott Sørensen, lic.phil., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Marie-Louise Svane, kandidatstipendiat, lektor, Institut for Litteraturvidenskab, KUA
Bodil Marie Thomsen, ph.d., lektor, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU
Tania Ørum, kandidatstipendiat, lektor, Institut for Litteraturvidenskab, KUA.

Medier og kommunikation

Medieforskning undersøger konstruktioner af køn i forskellige former for trykt og visuel medieproduktion samt, hvilke betydninger køn har for brug af medier. En central problematik er undersøgelsen af mediernes samtidige opretholdelse og nedbrydning af kønsstereotype forestillinger. Medieforskning fokuserer på køn inden for både genrer som tv-fiktion, film, docu-soaps, talkshows, reklamer og computerspil. Der forskes bredt i blandt andet kvindelige tv-værter, feministisk horror, drenge og pigers medie(for)brug, den mandlige actionfigur, helten som kvinde, subversive genrestrukturer og forholdet mellem køn og tilskuer. Tilgangen er tværvidenskabelig og trækker på fagtraditioner som æstetik, sociologi, psykologi, litteratur- og kulturanalyse. Anvendte metoder er bl.a. psykosemiotisk filmteori, feministisk filmteori, genreanalyse, tekst- og billedanalyse og blikteori.

Kommunikationsforskning med fokus på køn undersøger køn i forskellige kommunikative sammenhænge. Forskningen koncentrerer sig om områder som sproglig, visuel, computermedieret, samt virksomheds- og organisationskommunikation. Kommunikationsforskningen fokuserer på køn for eksempel i politiske debatter og ansættelsessamtaler, unges brug af internettet, køn som relevant faktor i forholdet patient-behandler, køns betydning på organisatorisk niveau, samt køn og etnicitet i interkulturel kommunikation.

I kommunikationsforskningen bliver køn betragtet i samspil med andre signifikante forskelle som alder, etnicitet og social baggrund. Anvendte metoder er blandt andet observation, fortællinger, samtale- og diskursanalyse, sociolingvistik, billedarbejde, og kollektive biografier.

Rikke Randorff Hegnhøj

Medier og kommunikation grænser op til temaerne: Barndom og ungdom, cyberkultur, litteratur og sprog.

Mette Bryld, mag.art., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Kirsten Drotner, dr.phil., professor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Kirsten Gomard, cand.mag., lektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Pia Harritz, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Carol Henriksen, ph.d., lektor, Institut for Sprog og Kultur, RUC
Tina Thode Hougaard, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU
Anne Jerslev, ph.d., lektor, Institut for Film- og Medievidenskab, KUA
Helle Hougaard Jørgensen, mag.art., ekstern lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Jette Joost Michaelsen, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU
Christina Hee Pedersen, ph.d., adjunkt, Institut for Kommunikation, Journalistik og Datalogi, RUC
Vibeke Pedersen, ph.d., ekstern lektor, Institut for Nordisk Filologi, KU
Karen Klitgaard Povlsen, ph.d., lektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Rikke Schubart, ph.d., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Anne Scott Sørensen, lic.phil., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Bodil Marie Thomsen, ph.d., lektor, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU.

Migration

Migrationsforskning udgør et tværfagligt felt, der inkluderer antropologi, sociologi, udviklingsforskning, historie, sprogfag, kulturstudier, og andre tilgrænsende fag.
En stor del af forskningen omhandler migranter fra ikke-vestlige lande, ofte med fokus på migration til Vesten. Forskningen inkluderer både økonomisk og politisk migration.
Analyser af dynamikker mellem køn, alder, etnicitet, socioøkonomisk position m.v. er et centralt omdrejningspunkt.
Forskning om indvandrere og flygtninge i Danmark eller i andre vestlige lande fokuserer blandt andet på, hvordan samfundsmæssige betingelser er med til at skabe politisk og kulturel deltagelse og tilhørsforhold, samt hvordan køns- og familierelationer påvirkes og forhandles. Ligeledes er inklusions- og eksklusionsmekanismer blevet belyst, herunder integration og andetgørelse.
En del nyere samfundsvidenskabelig forskning er inspireret af en transnational tilgang. Denne del af forskningen har et mere globalt perspektiv og fokuserer på relationer mellem den enkelte migrant og de involverede nationalstater. Vigtige temaer er kønnede mobilitetsstrategier, transnationale aktiviteter og netværk, samt opkomsten af diasporisk tilhørsforhold, det vil sige forestillingen eller bevidstheden om identitet og gruppesolidaritet med udgangspunkt i oprindelseslandet.

Nauja Kleist

Migration grænser op til temaerne: Etnicitet og race, internationalt samfund og globalisering samt velfærdsstat.

Inger Hunnerup Dalsgaard, ph.d., adjunkt, Institut for Engelsk Filologi, AU
Camilla Elg, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Historie, Internationale Studier og Samfundsforhold, AAU
Nauja Kleist, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Sociologisk Institut, KU
Annick Prieur, ph.d., lektor, Institut for Sociale Forhold og Organisation, AAU
Ninna Nyberg Sørensen, ph.d., seniorforsker, ISS
Simon Turner, ph.d.-stipendiat, Institut for Geografi og Internationale Udviklingsstudier, RUC.

Mænd og maskuliniteter

Forskningen i mænd og maskuliniteter undersøger mænd i et kønnet perspektiv og har fokus på de praksisser, identiteter, symboliseringer, institutioner, strukturer osv., som skaber mænds kønnede liv. Indgangsvinklen til feltet er, at betydninger af køn i varieret samspil med forståelser af alder/generation, klasse, etnicitet, seksualitet osv. på mangfoldige måder former mænds liv.
Maskulinitets- og mandeforskning understreger vigtigheden af at tale om mænd og maskuliniteter i flertalsform for at understrege mangfoldigheden, såvel som forståelsen af, at samspil er organiseret i ofte ulige, hierarkiske relationer mellem kønnene og mellem mænd.
Forskningen foregår inden for et bredt udvalg af discipliner og problemområder med varierende teoretiske og metodologiske referencerammer. Centrale temaer i feltet er blandt andet: Mænd som fædre og omsorgspersoner, mænds arbejds- og familieliv, æstetiske og kulturelle nyorienteringer blandt mænd, historiske maskuliniteter samt mænd og sundhed.

Sussi Louise Zimmermann

Forskning om mænd og maskuliniteter er en tværgående tematisering, der i princippet grænser op til øvrige temaer.

Charlotte Andersen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, FREIA, AAU
Joi Bay, cand.mag., forskningsassistent, Det Retsvidenskabelige Institut D, KU
Hans Bonde, dr.phil., professor, Institut for Idræt, KU
Rune Gade, ph.d., adjunkt, Institut for Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, KU
Leif Emil Hansen, cand.mag., lektor, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Katrin Hjort, mag.art., lektor, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Steffen Jensen, ph.d., forsker, IIS
Niels Kryger, ph.d., lektor, Institut for Pædagogisk Antropologi, DPU
Svend Aage Madsen, ph.d., forskningsleder, Enhed for Psykologi, Pædagogik og Socialrådgivning, Rigshospitalet
Jette Joost Michaelsen, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU
Mia Münster-Swendsen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Historie, KUA
Steen Baagøe Nielsen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Bente Marianne Olsen, ph.d., forsker, SFI
Christina Hee Pedersen, ph.d., adjunkt, Institut for Kommunikation, Journalistik og Datalogi, RUC
Kenneth Reinicke, ph.d., ekstern lektor, Center for Ligestillingsforskning, RUC
Margrethe Silberschmidt, ph.d., lektor, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU
Simon Sjørup Simonsen, cand.phil., ph.d.-stipendiat, Institut for Idræt og Biomekanik, KU
Dion Sommer, cand.psych., lektor, Psykologisk Institut, AU
Niels Ulrik Sørensen, cand.scient.soc., ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC.

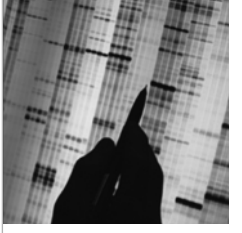

Naturvidenskab og teknologi

Der kan groft sagt identificeres to perspektiver i udforskningen af relationer mellem køn, naturvidenskab og teknologi. Ud fra det ene perspektiv undersøger forskningen, hvorledes det at være mand eller kvinde får betydning i en konkret naturvidenskabelig og/eller teknologisk kontekst. Disse studier har primært fokuseret på piger og kvinders særlige problemer i mødet med naturvidenskabelige miljøer og teknologier historisk, i andre kulturer og i det danske uddannelses- og forskningssystem. I disse studier er forskerne optagede af at udforske og forstå, hvorledes køn i praksis spiller ind på evalueringer, interaktioner og udviklingsmuligheder i en naturvidenskabelig og/eller teknologisk verden. Forskningen beskæftiger sig også med, hvorledes 'mænd' og 'kvinder' overhovedet skabes som relevante kategorier i disse kontekster.
I en lang række videnskabshistoriske eller videnskabskritiske studier, der beskæftiger sig med medicinsk forskning, cyborg-teknologi, fosterdiagnostik, internettet m.v. finder vi et lidt bredere perspektiv. Det er selve videnskaben eller teknologien, der er i fokus som et undersøgelsesobjekt. Ud fra en facetteret feministisk og videnskabskritisk synsvinkel bidrager disse studier med nye indsigter på det generelle videnskabskritiske område, STS-studier (Science and Technology Studies). Den feministiske videnskabskritik tager ofte udgangspunkt i en dekonstruktion af videnskabens biologiske determinisme ud fra analyser af de (u)"naturlige" forbindelser, der skabes mellem biologisk køn, reproduktion, seksualitet og kønshierarkier. Herfra udvikler studierne sig til en generel kritisk belysning af videnskabens og teknologiens naturaliserede videnskabelige kategorier og forestillinger om objektiv forskning. I mange tilfælde kobles de to perspektiver sammen. I andre er det primære fokus snarere på den generelle (ofte filosofiske) videnskabskritik ud fra en feministisk synsvinkel end på en udforskning af kønnets konkrete (og konstituerede) betydning i mødet med videnskaben og teknologien.

Cathrine Hasse

Inger Hunnerup Dalsgaard, ph.d., adjunkt, Institut for Engelsk Filologi, AU
Tine Gammeltoft, ph.d., lektor, Institut for Antropologi, KU
Anne Katrine Gjerløff, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Historie, KU
Kirsten Grønbæk Hansen, cand.psych., lektor, Institut for Psykologi, Filosofi og Videnskabsteori, RUC
Cathrine Hasse, ph.d., lektor, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU
Lis Højgaard, mag.art., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Lene Koch, dr.phil., lektor, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU
Nina Lykke, dr. phil, professor, Tema Genus, Linköpings Universitet/Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Birgit Petersson, lektor, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU
Kirsten Reisby, cand.pæd., lektor, Institut for Curriculumforskning, DPU
Iris Rittenhofer, ph.d., forskningslektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Tine Tjørnhøj-Thomsen, ph.d., adjunkt, Institut for Antropologi, KU.

Naturvidenskab og teknologi grænser op til temaerne: Akademia, cyberkultur, sundhed og sygdom, uddannelses og læring.

Oldtid - middelalder

Oldtid - middelalder ligger inden for perioden antikken til ca. 1550. Forskning ud fra en kønssynsvinkel finder især sted inden for fagene historie, retshistorie, religionshistorie, arkæologi, græsk-romerske studier, sprog og litteratur (vesteuropæisk), det vil sige primært inden for humanistisk forskning.
Forskningen i køn og kvinders historie har været voksende siden 1970erne og er i stadig vækst, i de senere år med ny fokus på temaerne: konstruktion af kvindelighed og mandlighed, kønsidentitet, identitetsdannelse, magt og køn. Interessen for videnskabsteori og videnskabens, akademias og andre institutioners kønspræg er også stigende. En del forskere, der arbejder med kvinders vilkår i fortiden, har valgt familien, ægteskabsinstitutionen og sociale netværk som tilgang.
Det er karakteristisk for udforskningen af den ældre historie, hvor kildematerialet er relativt sparsomt, at man arbejder tværfagligt og med inddragelse af mange typer kildemateriale: Litterære tekster, juridiske og diplomatariske aktstykker, genstande, mønter, billeder og så videre.

Nanna Damsholt

Oldtid - middelalder grænser op til temaerne: Familie, litteratur og seksualitet.

Agnes Siggerdur Arnórsdóttir, cand.mag., adjunkt, Historisk Institut, AU
Elisabeth Barfod Carlsen, ph.d., projektansat , Institut for forhistorisk Arkæologi, Middelalderarkæologi, Etnografi og Socialantropologi, AU
Nanna Damsholt, dr.phil., lektor, Center for Kvinde- og Kønsforskning, KU
Dorrit Einersen, mag.art., lektor, Engelsk Institut, KUA
Anne Katrine Gjerløff, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Historie, KU.
Mette Mølgaard Hansen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Engelsk Institut, AU
Camilla Hutters, ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Signe Isager, cand.mag., lektor, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, SDU
Britt Istoft, cand.mag., ekstern lektor, Institut for Religionshistorie, KUA
Grethe Jacobsen, dr.phil., førstebibliotekar, Det kongelige Bibliotek.
Minna Skafte Jensen, dr.phil., professor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Mia Münster-Swendsen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Historie, KUA
Robin Lorsch Wildfang, ph.d., lektor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU.

Prostitution

Prostitutionsforskning finder sted primært inden for fagene historie, idéhistorie, sociologi og samfundsstudier i internationale forhold. Inden for historiefaget er både synet på prostitution, repræsenteret ved forskellige organisationer og bevægelser, de prostitueredes livsvilkår og lovgivningen under den reglementerede prostitution (1874-1906) i Danmark blevet belyst. Den aktuelle prostitutionsforskning analyserer kønskonstruktioner og identitetsdannelser blandt prostituerede.
Både forskning i nutidig og tidligere prostitution beskæftiger sig med kvindelig prostitueredes råderum, og de samfundsforhold og normer, der gør prostitution til en særlig kvindelig overlevelsesstrategi. Særlig er tesen om prostitution som kvindeundertrykkende eller prostitution som overlevelsesstrategi et aktuelt brændpunkt inden for forskningen. Prostitutionsbegrebet er også blevet analyseret i forhold til tidligere idéer om seksualitet og race.
Nyere forskning henter i høj grad begreber fra den poststrukturalistiske teoridannelse. Mere specifikt bliver kategorierne køn, etnicitet og magt inddraget med det formål at vise spændingsfeltet mellem kvindernes livsvilkår på den ene side og forestillinger om prostituerede på den anden side.
Trods enkelte studier i transnational prostitution med fokus på kvinder fra fattigere dele af verden, kunder til prostituerede og mandlig prostitution er disse temaer på nuværende tidspunkt underbelyste.

Marlene Spanger

Prostitution grænser op til temaerne: Etnicitet og race, kvindebevægelser - sociale bevægelser, migration og seksualitet.

Jeanett Bjønness, cand.phil., ph.d.-stipendiat, Center for Kulturforskning, AU
Merete Bøge Pedersen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Historisk Institut, AU
Marlene Spanger, cand.mag., forskningsassistent, Sociologisk Institut, KU
Susanne Thorbek, dr.phil., lektor, Institut for Historie, Internationale Forhold og Samfundsfag, AAU.

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Psykologi

Kønsforskning med psykologiske perspektiver er et varieret felt. Det være sig i forhold til genstand, teori og metode. Desuden grænser psykologi op til disciplinerne sociologi, antropologi, pædagogik, kommunikation og biologi.

Overordnet set beskæftiger psykologisk kønsforskning sig med kønsforskelle og betydninger i forhold til tilblivelse og udvikling af de fænomener, der kan begrebsliggøres som psyke, subjekt, subjektivitet, selv, personlighed, identitet, begær/lyst , emotioner, kognition og læring i forskellige lokale, globale og samfundsmæssige kontekster.

Den psykologiske kønsforskning spænder fra socialkonstruktionistiske tilgange over sociokulturelle teorier, fænomenologi og psykoanalyse til biologiske forklaringsmodeller. Den indeholder endvidere en række positioner, der forsøger at kombinere flere af disse tilgange. Det er især forskellige udgaver af teorier, der beskæftiger sig med det sociale subjekt, som har været fremtrædende i den psykologiske kønsforskning. Nyere tiltag inden for denne forskning er at undersøge, hvordan køn infiltrerer sig med andre kategorier som etnicitet, alder, seksualitet, profession, talent, stillingskategori m.m.

Den psykologiske kønsforskning har en lang tradition for forskning i grundskolen. Der er forsket i kønnets betydninger i fag, der almindeligvis konnoteres maskuline: fysisk, kemi, matematik etc., mens andre projekter har fokuseret på de kønnede betydninger i de sociale relationer mellem skoleelever indbyrdes og mellem elever og lærere.

Endnu et væsentlig forskningsområde med en psykologisk vinkling er forældreskab og køn, og som et nyere område arbejdes der med køn og ledelse.

Dorthe Staunæs

Psykologi grænser op til temaerne: Akademia, barndom og ungdom, etnicitet og race samt uddannelse og læring.

Charlotte Bloch, cand. psych., lektor, Institut for Sociologi, KU
Judy Gammelgaard, dr. phil., lektor, Institut for Psykologi, KU
Kirsten Grønbæk Hansen, cand. psych., lektor, Institut for psykologi og filosofi/videnskabsteori, RUC
Cathrine Hasse, mag. art., ph.d, lektor, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU
Jette Kofoed, cand.mag. ph.d.-stipendiat, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU
Svend Aage Madsen, ph.d., chefpsykolog, Juliane Marie Centret, Rigshospitalet
Grethe Kragh-Müller, cand.psych., Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU
Helmuth Nyborg, mag. art. dr. phil., professor, Institut for Psykologi, AU
Eva Viala Silberschmidt, cand. psych., ph.d.-stipendiat, Institut for Psykologi, Filosofi og Videnskabsteori, RUC
Dorthe Staunæs, cand. psych., adjunkt, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU
Dorte Marie Søndergaard, cand. psych., dr. philos., professor, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU.

Religion og teologi

Forskning i henholdsvis teologi og religion (to forskningsområder med et vist overlap) med et kønsperspektiv foregår især med teologiske, litterære, sociologiske, social- og kulturantropologiske og historiske tilgange. Religionsforskningen gælder primært ikke-kristne religioner som islam, jødedom og hinduismen og kvinders rolle her i et historisk og nutidigt perspektiv. I disse år lægges vægten ganske særligt på kulturmødet og kvinders rolle som traditionsformidlere i dette møde. Den teologiske forskning koncentrerer sig primært om kristendommen og kvinders rolle igennem teologihistorien, fra urkristendommen på nytestamentlig tid over oldkirke, middelalder, reformationstid, modernitet og frem til nutiden. Idet Det gamle testamente, skønt et før-kristent, jødisk skrift, sammen med Det ny Testamente er en del af den kristne kanon indgår litterære analyser af de narrative strukturer og metaforikken af denne. I den teologiske kønshermeneutiske forskning lægges der vægt på identitets- og autoritetsskabende aspekter, idet såvel repressive som emancipatoriske elementer i de teologiske tekster og historiske begivenheder søges blotlagt.

Else Marie Wiberg

Religion og teologi grænser op til temaerne: Kvindebevægelser – sociale bevægelser, Oldtid – middelalder og litteratur.

Lone Fatum, cand.theol., lektor, Institut for Bibelsk Eksegese, KU
Marianne Quortrup Fibiger, adjunkt, Institut for Religionsvidenskab, AU
Ninna Jørgensen, lic.theol., lektor, Institut for Kirkehistorie, KU
Kirsten Busch Nielsen, ph.d., lektor, Institut for Systematisk Teologi, KU
Susanne Malchau, ph.d., lektor, Institut for Sygeplejevidenskab, AU
Kirsten Nielsen, dr.theol., professor ved Institut for Gammel og Ny Testamente, AU
Else Marie Wiberg Pedersen, ph.d., lektor, Institut for Systematisk Teologi, AU.

Retsstilling og lovgivning

Forskning i kvinders retsstilling finder primært sted som en del af juridisk forskning, men i en vis udstrækning også med udgangspunkter i andre samfundsvidenskaber for eksempel politologi og humanistiske fag som historie.

Inden for dansk kvinderet har der navnlig været fokuseret på ligestillingsret, arbejdsret og socialret. Dansk lovgivning på det ligestillingsretlige og arbejdsretslige område er stærkt påvirket af EU regulering, hvor temaerne kvinder og ligestilling er prioriteret højt. Den danske kvinderetslige forskning har derfor en stærk EU dimension.

Inden for det arbejdsretlige område er der, på baggrund af interviewundersøgelser på en række kvindearbejdspladser i den offentlige sektor, forsket i informel ret på kvindearbejdspladser. Formålet er at påvise eksistensen af en hensynsnorm på sådanne arbejdspladser, hvorved der sikres hensyntagen til livsforholdene uden for lønarbejdet. Der er desuden forsket en del i ligeløn og ligebehandling i arbejdslivet, hvilket er et område, hvor dansk ret og EU ret skærer hinanden. På det socialretlige område foregår der for tiden forskning i indvandrerkvinders stilling i socialretten. Dansk socialret bygger på et selvforsørgelsesprincip. Denne forsørgelse sker i dag typisk via arbejdsmarkedet. Grupper af indvandrerkvinder, der kun har sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet, har derfor særlige problemer.

Ruth Nielsen

Retsstilling og lovgivning grænser op til temaerne: Arbejde, internationalt samfund og globalisering, migration, ligestilling og mainstreaming.

Agnete Weis Bentzon, dr.jur., professor emeritus, Det Retsvidenskabelige Institut B, KU
Byrial Rastad Bjørst, ph.d.-stipendiat, Det retsvidenskabelige Institut B, KU
Stine Jørgensen, ph.d.-stipendiat, Det retsvidenskabelige Institut B, KU
Ruth Nielsen, professor, dr. jur. Juridisk Institut, Handelshøjskolen i København
Hanne Petersen, professor, dr. jur. Det retsvidenskabelige Institut B, KU
Lynn Roseberry, lektor, ph.d., Juridisk Institut, Handelshøjskolen i København.

"I min branche udgør kvinder halvdelen af rekrutteringsgrundlaget. Alligevel er kun 38% af Folketingets medlemmer kvinder, og kun 5 ud af 18 ministre er kvinder. Der er formel, men ikke reel ligestilling i Danmark. Nøjagtig det samme mønster ses i lønstatistikkerne. Viden og vilje er vejen til reel ligestilling. Derfor er kønsforskning så vigtig som nogensinde.".

Ritt Bjerregaard, MF for Socialdemokratiet

"Viden inden for køn og samfund er vigtigt for at sikre relevante tiltag, som kan for at rette op på den skæve magtfordeling, der er i samfundet i dag."

Kamal Qureshi,

MF for Socialistisk Folkeparti

Seksualitet

Seksualitetsforskning udgør et tværfagligt felt, der blandt andet inkluderer antropologi, sociologi, filosofi, psykologi, sundhedsvidenskab, historie og andre tilgrænsende fag. Forskning i tidligere perioder og i dag sætter fokus på seksualitetskonstruktioner repræsenteret ved diverse samfundsgrupper, videnskaber og institutioner, der har været og er med til at regulere grænserne for kønnenes relationer. Desuden søger forskningen også at afdække forståelser af moralkodeks for seksualitet.

Forskning i seksualitet og køn analyserer blandt andet seksualitet inden for og uden for ægteskab, reproduktiv sundhed, unges seksualitet, homoseksualitet, pornografi og videnskabernes regulering af kvinders seksualitet i det 19. århundrede. Forskning, der har anlagt et kulturhistorisk og socialhistorisk perspektiv, indkredser for eksempel, hvordan kvinders seksualitet spiller ind på de nationale processer, når deres seksualitet betragtes som et ejendoms- og æresspørgsmål under krig. Anden forskning analyserer mænds brug af pornografi ud fra teorier om blikkompositioner. Forskning i homoseksualitet har som formål at destabilisere kategorierne heteroseksualitet og homoseksualitet.

Særlig queer-forskning og postmoderne teoridannelser tegner seksualitetsforskningen. I 1970erne og 1980erne havde seksualitetsforskningen primært homoseksualitet som genstandsfelt. I dag opererer seksualitetsforskningen med bredere køns- og seksualitetsforståelser.

Marlene Spanger

Seksualitet grænser op til temaerne: Filosofi og videnskabsteori, litteratur, prostitution, sundhed og sygdom.

Rune Gade, ph.d., adjunkt, Institut for Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, KUA

Tine Gammeltoft, ph.d., lektor, Institut for Antropologi, KU

Dag Heede, ph.d., adjunkt, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU

Nina Javette Koefoed, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Historisk Institut, AU

Karin Lützen ph.d., lektor, Institut for Historie og Samfundsforhold, RUC

Sniff Andersen Nexø, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU

Wilhelm von Rosen, dr. phil., arkivar, Rigsarkivet

Margrethe Silberschmidt, post.doc., lektor, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU

Marlene Spanger, cand.mag., forskningsassistent, Sociologisk Institut, KU

Mette Nordahl Svendsen, ph.d.-stipendiat, Institut for Antropologi, KU

Anette Dina Sørensen, cand.mag., adjunkt, Center for Ligestillingsforskning, RUC

Britt Pinkowsky Tersbøl, ph.d.-stipendiat, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU

Anette Warring, ph.d., lektor, Institut for Historie og Samfundsforhold, RUC.

Socialt arbejde

Fokus i dette forskningstema er empirisk set de mennesker, der varetager social-, sundheds- og uddannelsesområdet i den danske velfærdsstat. Køn indgår her på tre forskellige måder: For det første varetages disse områder stort set kun af kvinder. Dette har medført forskning i, hvordan og hvorfor det er kvindeområder, og hvilken betydning det har for professionaliseringen af fagene og for kvinder generelt. Et andet forskningsområde tager mændenes perspektiv: Hvad betyder det for mænd, der varetager disse job? Og hvad betyder det for mandlige borgere, at det er kvinder, de møder i institution, skole, sygepleje og omsorg? Det tredje forskningsperspektiv tager udgangspunkt i en specifik interesse for kønnet, hvor områderne uddannelse, sundhed og socialvæsen indgår som eksempler på kønnede fag. Hvordan konstrueres kønnet i disse fag – i velfærdsstaten? Hvordan institutionaliseres de læreprocesser, der fører til en kønnet professionalisme?

Nogle forskere fokuserer på relationen mellem professioner og professionelle livsformer og brugere, mens andre koncentrerer sig om de professionelle. Fælles for forskerne er fokus på dannelsesprocesser – med mødet, professionalisering, læring, konstruktion og relationel deltagelse som hovedbegreber. Dette på tværs af historiske, etnologiske, kritisk psykologiske, sundheds- og samfundsvidenskabelige tilgange ud fra forskellige videnskabsteoriske forståelser: hermeneutisk fænomenologi, konstruktivisme og dekonstruktivisme, diskursanalyse samt strukturel dialektik.

Henriette Buus

Socialt arbejde grænser op til temaerne: Arbejde, demokrati og politik, ligestilling og mainstreaming, mænd og maskuliniteter samt uddannelse og læring.

Henriette Buus, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Arkæologi og Etnologi, KUA
Hanne Marlene Dahl, ph.d., adjunkt, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC
Tine Rask Eriksen, ph.d., lektor, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, KU
Katrin Hjort, mag.art., lektor, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Bibi Hølge-Hazelton, cand.cur., ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Marianne Hamann Johnsen, cand.jur., ph.d.-stipendiat, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, KUA
Susanne Malchau, ph.d., lektor, Institut for Sygeplejevidenskab, AU
Jette Joost Michaelsen, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU
Steen Baagøe Nielsen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC
Bodil Pedersen, cand.psyk., lektor, Institut for psykologi, RUC.

Sprog

Sprogforskningen beskæftiger sig dels med sprog i sig selv som et system, dels med sprog som kontekstualiseret fænomen. Sprogforskning med fokus på køn studerer primært sprog i dets sociale kontekst, hvor køn indgår som én af flere betydningsbærende variabler. De fleste køns– og sprogstudier kan derfor betegnes som sociolingvistik. Studierne behandler talesprogsvariation, samtalefællesskaber, sprogforandring, høflighed m.m., på baggrund af teoretiske retninger såsom etnografi/antropologi, etnometodologi, talehandlingsteori og pragmatik. Køn studeres også i sammenhæng med andre variabler f.eks. etnicitet. Hvorledes forholdet mellem køn og sprog træder i karakter varierer. I nogle studier undersøges sprogsystemets kønnethed, grammatisk køn versus (biologisk/socialt) køn, der menes at have betydning for det sociale. Andre anskuer forholdet mellem køn og sprog som et vekselvirkningsforhold, hvor sprog både er en refleksion og et redskab til konstruktion af køn. Et tredje standpunkt er, at køn udelukkende er performativt. Nyere tendenser er den computermedierede kommunikationsforskning, der udmønter sig i studier af dels sprogets struktur og kønsmarkeringer, dels sprogets performative kvalitet med hensyn til at skabe kønnede udtryk og udføre talehandlinger.

Lotte Nyboe

Sprog grænser op til temaerne: Medier og kommunikation.

Kirsten Gomard, cand.mag., lektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Carol Henriksen, ph.d., lektor, Institut for Sprog og Kultur, RUC
Tina Thode Hougaard, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU
Charlotte Kroløkke, ph.d., adjunkt, Institut for Litteratur, Kultur og medier, SDU
Mette Kunøe, cand.mag., lektor, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU
Hans Jørgen Ladegaard, ph.d., professor, Institut for Sprog og Kommunikation, SDU
Paul McIlvenny, ph.d., lektor, Institut for Sprog og Internationale Kulturstudier, AAU
Uwe Kjær Nissen, ph.d., lektor, Institut for Sprog og Kommunikation, SDU
Lotte Nyboe, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Inge Lise Pedersen, cand.mag., lektor, Institut for Dansk Dialektforskning, KUA.

Sundhed og sygdom

Den medicinske kvinde- og kønsforskning har som formål at påvise og undersøge biologiske og psykologiske kønsforskelle. Formålet med at undersøge disse forskelle samt deres betydning for sygdom og sundhed er at vise, hvordan livsomstændigheder, sociale roller, psyke og biologi i samspil med hinanden har indflydelse på sygdom og sundhed hos de to køn: At påvise forhold mellem kønnene, der er undertrykkende, sygdomsfremkaldende som vold, stress og selvundertrykkelse, forhold som er sundhedsfremmende, samt hvorledes man kan forebygge sygdomme med respekt for de to køns særpræg for eksempel forskellig fysisk styrke og reproduktive forhold.

Et eksempel på, hvor der er væsentlige kønsforskelle er hjertekarsygdomme, hvor der ud over forskelligartede symptomer også er forskel i udløsende faktorer, biologi og prognose. Et andet eksempel er forebyggelse af kønssygdomme (inkl. HIV/AIDS), hvor især 3. verdens kvinder er udsatte, og hvor seksuel identitet, ulige magt- og økonomiske forhold mellem mænd og kvinder har betydning for præventive indsatser og kvinders mulighed for at beskytte sig mod seksuelt overførte sygdomme. Den medicinske kvinde- og kønsforskning varetages af et bredt område af forskere for eksempel antropologer, historikere, sociologer og læger. Der er en lang række forskellige forskningsmetoder forbundet med den medicinske kvinde- og kønsforskning, men fælles for dem alle er forskningens fokus, nemlig kønnet og dets betydning.

Birgit Petersson

Sundhed og sygdom grænser op til temaerne: Arbejde, idræt, internationalt samfund og globalisering, seksualitet, socialt arbejde og voldtægt.

Henriette Buus, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Arkæologi og Etnologi, KUA

Hella Danø, ph.d., videnskabelig assistent, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU

Tine Gammeltoft, ph.d., lektor, Institut for Antropologi, KU

Karin Garde, cand.med., ledende overlæge, Sct. Hans Hospital

Bibi Hølge-Hazelton, cand.cur., ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC

Allan Jensen, cand.scient., ph.d.-stipendiat, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU

Marianne Hamann Johnsen, cand.jur., ph.d.-stipendiat, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, KUA

Lisbeth B. Knudsen, cand.scient.soc., forskningslektor, Institut for Statistik og Demografi,

Lene Koch, dr.phil., lektor, Institut for Folkesunhedsvidenskab, KU

Susanne Malchau, ph.d., lektor, Institut for Sygeplejevidenskab, AU

Birgit Petersson, lektor, afdelingsleder, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU

Margrethe Silberschmidt, ph.d., lektor, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU

Simon Sjøurp Simonsen, cand.phil., ph.d.-stipendiat, Institut for Idræt og Biomekanik, KU

Britt Pinkowsky Tersbøl, ph.d.-stipendiat, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU

Tine Tjørnhøj-Thomsen, ph.d., adjunkt, Institut for Antropologi, KU.

Uddannelse og læring

Forskere, som arbejder med uddannelse og læring i et kønsperspektiv, kommer hovedsagelig fra humanistiske og samfundsvidenskabelige fag: Kommunikation, psykologi, pædagogik, historie, sociologi, engelsk, uddannelsesforskning, antropologi og matematik/statistik.

Forskningen spænder over det meste af det formelle uddannelsessystem. Her er forskningen dels rettet mod at se på barrierer i kønnenes mulighedsbetingelser indenfor konkrete uddannelsestrin samt på overgangene fra et uddannelsestrin til et andet. Ofte er der fokus på særlige fag, og der er en hovedvægt på faget dansk og på de naturvidenskabelige fag i analyserne. Ud over analyser af det formelle uddannelsessystem er der eksempelvis også forskningsnedslag på folkeoplysningen, læring og køn på arbejdspladser, i bistandsorganisationer og i sygeplejen. Også den 'livslange læring' tematiseres. Enkelte arbejder anlægger en uddannelsespolitisk vinkel og analyserer uddannelsernes internationalisering.

Den danske uddannelseshistorie er belyst gennem en række pædagogiske, kulturelle og politiske kvindeskikkelser, og kvindernes uddannelseshistorie i det 19. og 20 århundredes Storbritannien er ligeledes beskrevet. Nogle arbejder har blikke på køn, uddannelse og læring, andre stiller ind på kvindeuddannelser, kvinder i uddannelsessystemet og kvindearbejdsløshed, og andre igen beskæftiger sig med kortuddannede mænds muligheder og lyst til uddannelse.

Malou Juelskjær

Uddannelse og læring grænser op til temaerne: Akademia, arbejde, barndom og ungdom, mænd og maskuliniteter samt socialt arbejde.

Kirsten Grønbæk Hansen, cand.psych., lektor, Institut for Psykologi og Filosofi/Videnskabsteori, RUC

Leif Emil Hansen, cand.mag., lektor, Institut for Uddannelsesforskning, RUC

Cathrine Hasse, ph.d., lektor, Institut for Pædagogisk psykologi, DPU

Christina Hee Pedersen, ph.d., adjunkt, Institut for kommunikation, Journalistik og Datalogi, RUC

Inge Henningsen, cand.stat., lektor, Institut for Matematiske Fag, KU

Katrin Hjort, mag.art., lektor, Institut for Uddannelsesforskning, RUC

Marianne Hamann Johnsen, cand.jur., ph.d.-stipendiat, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, KUA

Malou Juelskjær, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Pædagogisk Psykologi, DPU

Susanne V. Knudsen, dr.phil., lektor, Nordisk Institutt for Kvinne- og Kjønnsforskning, Oslo Universitet

Lene Larsen, ph.d., adjunkt, Institut for Uddannelsesforskning, RUC

Steen Baagøe Nielsen, cand.mag., ph.d.-stipendiat, Institut for Uddannelsesforskning, RUC

Joyce Senders Pedersen, ph.d., lektor, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, SDU

Birgitte Possing, dr.phil., direktør Danmarks Humanistiske Forskningscenter

Kirsten Weber, ph.d., professor, Institut for Uddannelsesforskning, RUC.

Velfærdsstat

Velfærdsstatsforskningen har været kendetegnet af et samspil mellem historie, sociologi, politologi og økonomi, hvilket er en styrke for forskningsfeltet.
Kønsforskningen har vist, hvordan kvinder i mange tilfælde har spillet en afgørende rolle for velfærdsstaternes udformning. Derimod har mainstreamforskningen ofte overset kvinders rolle som aktører, selv om kvindelige politikere, kvindeorganisationer osv. ofte har været afgørende for, at kvinder fik sociale rettigheder, for eksempel barselsorlov, børnepasning, ydelser til enlige forsørgere og alderdomspension.
I den komparative velfærdsforskning har der været mange forsøg på at lave typologier over velfærdsmodeller. Kønsforskningen har både lavet sine egne typologier, for eksempel om forskellige grader af mandlige forsørgelsestraditioner, og bidraget til at kvalificere andre typologier som opdelingen på socialdemokratiske, kristeligt-demokratiske og liberalistiske modeller. Mange forskere har analyseret forskellige landes politikker over for omsorg og forsørgelse.
Medborgerskab har været en vigtig optik til at se på rettigheder og pligter i samspillet mellem borgere og staten og til at analysere politiske og demokratiske identiteter. Interaktionen mellem det politiske og sociale medborgerskab er et tema, som har været centralt for analyser af samspillet mellem køn, klasse og etnicitet.
En centralt emne er integration og differentiering og hvilke processer, der leder frem til økonomisk, social og politisk integration og marginalisering. En del forskning knytter sig til interessen for specielle grupper som for eksempel hjemløse og prostituerede, ligesom enlige forsørgere ofte ses som en kritisk testcase for velfærdsstatens solidaritet.

Anette Borchorst

Velfærdsstat grænser op til temaerne: Arbejde, demokrati og politik, familie og forældreskab, socialt arbejde og velfærdsstaten historisk.

John Andersen, ph.d., lektor, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC
Pernille Tanggaard Andersen, ph.d., forskningsmedarbejder, FREIA, AAU
Anette Borchorst, lic.phil., lektor, FREIA, AAU
Hanne Marlene Dahl, ph.d., adjunkt, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, RUC
Lis Højgaard, mag.art., lektor, Institut for Statskundskab, KU
Margaretha Järvinen, pol.dr., professor, Sociologisk Institut, KU
Jørgen Elm Larsen, ph.d., lektor, Sociologisk Institut, KU
Birte Siim, cand.scient.pol., lektor, FREIA, AAU.

Velfærdsstaten historisk

Forskning i velfærdsstatens historie finder sted indenfor disciplinerne: Historie, etnologi, sociologi og politologi.
En voksende forskningsmæssig interesse i at forstå de historiske processer bag velfærdsstaten har ført til forskellige, og delvis konkurrerende, forklaringer. Blandt kønsforskere har man især fokuseret på kvindelige aktørers betydning og på velfærdsstatens konsekvenser for kvinder. Med hensyn til kvindernes rolle har man især peget på den kristne filantropi fra slutningen af 1800-tallet samt den organiserede kvindebevægelses betydning for udviklingen af en velfærdsstatslig familiepolitik fra 1930erne. Med hensyn til velfærdsstatens konsekvenser for kvinder har forskningen især fokuseret på, hvordan den statslige velfærdspolitik helt frem til 1960erne opretholdt kernefamilien som den ideelle måde at leve på. De to perspektiver er ikke altid helt forenelige. Andre og mere traditionelle historiske undersøgelser har behandlet spørgsmålet om kvindelige aktører og velfærdsstatens familiepolitik. Dansk forskning i velfærdsstatens historie er dog langt fra så omfattende som i de nordiske nabolande, og blandt andet savnes systematiske undersøgelser af implicitte kønskonstruktioner i den almene velfærdspolitik for eksempel pensionspolitikken eller arbejdsmarkedspolitikken.

Klaus Petersen

Velfærdsstaten historisk grænser op til temaerne: Arbejde, demokrati og politik, familie og forældreskab, ligestilling og mainstreaming, velfærdsstat samt socialt arbejde.

Hilda Rømer Christensen, ph.d., forskningslektor, Sociologisk Institut, KU
Anette Eklund Hansen, cand.mag., arkivar, ABA
Monika Janfelt, fil.dr., lektor, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, SDU
Karin Lützen, ph.d., lektor, Institut for Historie og Samfundsforhold, RUC
Anne Løkke, dr.phil., lektor, Institut for Historie, KU
Susanne Malchau, ph.d., lektor, Institut for Sygeplejevidenskab, AU
Klaus Petersen, ph.d., adjunkt, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, SDU
Anna Birte Ravn, cand.mag., lektor, FREIA, AAU
Bente Rosenbeck, dr.phil., professor, Centrum för genusvetenskap, Lunds Universitet.

Se også online forskerdatabase:
www.sociology.ku.dk/sochrc/gmd.asp

Voldtægt

Forskning vedrørende voldtægt finder i dag sted ud fra en række forskellige indfaldsvinkler: Psykologi, socialmedicin, sexologi, retsvidenskab, gynækologi, sociologi m.fl. En stor del af forskningen foregår i dag ved centrene for voldtægtsofre, bl.a. Rigshospitalets Center for Voldtægtsofre som er et nationalt videnscenter. De emner, der søges afdækket er mangfoldige; blandt andet kan nævnes: Omfang og karakter af voldtægter, psykologiske, medicinske, sexologiske og sociale eftervirkninger af voldtægt og seksuelt misbrug, behandlingsmetoder til brug for voldtægtsofre, retslige aspekter og mægling ved voldtægt, etnicitet og voldtægt samt kønnets betydning for professionelle og ofre ved voldtægtssager

Forskningen bygger i væsentlig omfang på empiriske studier som større populationsstudier, registerstudier, kliniske studier og interviewundersøgelser. Det særlige kønsperspektiv bygger først og fremmest på, at voldtægtsofre i det kendte materiale stort set kun omfatter kvinder, der er blevet voldtaget af mænd. Et mere dybtgående kønsperspektiv vil opstå, når udforskningen af gerningsmænd/krænkere og maskulinitetsforskning bliver koblet sammen med den eksisterende voldtægtsforskning.

Svend Aage Madsen

Voldtægt grænser op til temaerne: Mænd og maskuliniteter, seksualitet samt sundhed og sygdom.

Svend Aage Madsen, ph.d., forskningsleder, Center for Voldtægtsofre, Rigshospitalet
Kenneth Reinicke, ph.d., Center for Ligestillingsforskning, RUC
Annalise Rust, cand. psych., Center for Voldtægtsofre, Rigshospitalet
Katrine Sidenius, overlæge, Center for Voldtægtsofre, Rigshospitalet
Karin Steen Madsen, konsulent, mæglingsforsker, Center for Voldtægtsofre, Rigshospitalet
Bodil Pedersen, psykolog, Center for Voldtægtsofre, Rigshospitalet
Thomas Haansbæk, socialrådgiver Center for Voldtægtsofre, Rigshospitalet
Karin Helweg Larsen, læge, Statens Institut for Folkesundhed.

Æstetik og kunst

Forskningen vedrører i bred forstand æstetiske produkter som billedkunst, filmkunst, litteratur mm. og populærkulturelle fænomener som tv-serier, ugeblade, reklamer, pornografi mm.

Inden for de mere konventionelle æstetiske områder diskuteres køn historisk i forhold til kanoniseringen af bestemte værker frem for andre samt i relation til spørgsmål omkring kunstneres produktionsvilkår. Endvidere diskuteres repræsentationen af køn analytisk på værkniveau, det vil sige i forbindelse med de konkrete fremstillinger af køn og kønsrelationer, som optræder i værkerne. Herunder bliver spørgsmål omkring konstruktioner af identitet og kønsidentitet i specifikke værker undersøgt, bl.a. også i forbindelse med etnicitet. Endelig bliver der forsket i teoretisk-metodiske problemstillinger i relation til køn og kønsforskel.

Inden for det bredere populærkulturelle genstandsfelt er perspektivet typisk kulturanalytisk og området er mere snævert: samtidskulturen. Her bliver der fokuseret på problemstillinger af sociologisk og antropologisk art, hvor for eksempel sammenhænge mellem populærkulturelle produkter og kropsopfattelser søges belyst på såvel individniveau som på et samfundsmæssigt plan. Centralt står især forskningen i moderne massemedier og deres fremstillinger af køn og kønsrelationer, herunder diskussioner omkring kønsstereotypisering inden for tv-serier og reklamer samt seksualiseringen og pornoficeringen af den aktuelle billedkultur.

Rune Gade

Æstetik og kunst grænser op til temaerne: Medier og kommunikation, seksualitet og litteratur.

Gunhild Borggren, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, KUA
Hans Dam Christensen, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, KUA
Rune Gade, ph.d., adjunkt, Institut for Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, KUA
Malene Vest Hansen, ph.d., forskningsadjunkt, Institut for Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, KUA
Lisbet Jørgensen, ph.d., lektor, Institut for Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, KUA
Ulla Angkjær Jørgensen, ph.d.-stipendiat, Institut for Kunsthistorie, AU
Karen Hvidtfeldt Madsen, ph.d., adjunkt, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU
Karen Klitgaard Povlsen, ph.d., lektor, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, AU
Marie-Louise Svane, kandidatstipendiat, lektor, Institut for Litteraturvidenskab, KUA
Bodil Marie Thomsen, ph.d., lektor, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU.

FORSKNINGSCENTRE AFDELINGER OG INSTITUTTER

Fra Konference: Status, Strategi og perspektiv i Dansk Kønsforskning, KU, 2001

"Fordomme trives ikke godt i selskab med viden. Køn og ligestilling har længe været præget af usædvanligt mange fordomme, forskningen bidrager til en reduktion i disse."

Søren Christensen,

generalsekretær, Nordisk Ministerråd

Nanna Damsholt, leder af Center for Kvinde- og Kønsforskning, KUA

"Kønsforskning er et helt grundlæggende værktøj, hvis vi skal videre med ligestillingsarbejdet - og det skal vi. Forskningen er nemlig nøglen til den nødvendige forståelse, der gør det muligt, at vi med tiden kan rette op på uligheder i samfundet. Jeg tænker bl.a. på kampen om ligeløn, længere barsel til fædrene og mere viden om etniske kvinder i Danmark."

Lillian Knudsen, formand for Kvindelig Arbejderforbund

Afdeling for Kønsforskning

Institut for Historie og Områdestudier, Aarhus Universitet

Afdeling for Kønsforskning ved Institut for Historie og Områdestudier under Det Humanistiske Fakultet på Aarhus Universitet blev oprettet i 2002 som følge af omstruktureringer ved fakultetet. Det nye storinstitut omfatter afdelinger for Historie, Kønsforskning, Europastudier, Slavisk, Østasiatisk og Indisk. Ved det nye storinstitut er der dannet et uformelt forum for kønsforskning med henblik både på forskningsdiskussioner og koordination af undervisningsudbud.
Afdeling for Kønsforskning går historisk set tilbage til Håndbibliotek for Kvindeforskning, der blev oprettet ved Det Humanistiske Fakultet i 1980. Senere blev Håndbiblioteket til Cekvina, Center for Kønsforskning ved Aarhus Universitet. I 1999 fusionerede Cekvina og fagudviklingsgruppen for Europastudier til Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning.
Ved Afdeling for Kønsforskning findes der forskningsekspertise inden for Cultural Studies, herunder 'Medier, køn og kultur', 'Europæisk Salonkultur', 'Rejsebeskrivelser i 1700-tallets Europa', 'Den moderne krop', 'Sprog, kommunikation og køn', 'Køn og etnicitet', 'Diskurs og køn' samt 'Køn i den akademiske organisation' og 'Kulturmøder i Akademia'. Ved Slavisk Afdeling forskes der i moderne russisk kvindelitteratur, og ved Historisk Afdeling i emner inden for middelalder, 18. og 20. århundrede.
Undervisningsudbud, hvoraf nogle foregår på engelsk, omfatter for eksempel temaer som 'Teorier om køn', 'Køn i organisationer', 'Samfund og seksualitet i 1700-tallets Europa', 'Krop og køn', 'Populærkultur i medier', 'Introduktion til diskursanalyse', 'Sprog, kommunikation og køn', 'Mænd og maskuliniteter'.
Afdeling for Kønsforskning varetager suppleringsuddannelsen "Køn, Kommunikation og Kultur" samt tværfaglige kurser og ph.d.-vejledning.
Kønsforskningsbiblioteket er i dag en særlig afdeling i Biblioteket for Sprog, Litteratur og Kultur ved Det Humanistiske Fakultet.
Afdeling for Kønsforskning er medudgiver af webtidsskriftet *Kontur*, der udkommer to gange årlig.

Afdeling for Kønsforskning
Institut for Historie og Områdestudier, Aarhus Universitet
Jens Chr. Skous Vej 5
8000 Århus C
Tlf.: 8942 6464
Fax: 8942 6463
cek@hum.au.dk
www.hum.au.dk/cek/web/

Tidsskriftet Kontur:
www.hum.au.dk/cek/kontur/

Afdelingsleder:
Lektor Kirsten Gomard,
Tlf.: 8942 6493,
kvinkg@hum.au.dk

Sekretariat:
Overassistent Rikke Korsbjerg, Tlf.: 89426464

Afdeling for Medicinsk Kvinde- og kønsforskning

Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

Kvinders biologiske, psykiske og sociale situation er generelt underbelyst i den medicinske forskning. For at ændre dette forhold blev Medicinsk Kvinde- og Kønsforskning formelt knyttet til Institut for Social Medicin med et lektorat i 1987. Gruppen for Medicinsk Kvinde- og Kønsforskning havde da været tilknyttet instituttet siden 1979. Fra 1997 blev Medicinsk Kvinde- og Kønsforskning en selvstændig afdeling ved Institut for Folkesundhedsvidenskab. I 2002 udvidede afdelingen med endnu et lektorat, ligesom der løbende har været ph.d.-stipendiater og forskningsansatte tilknyttet afdelingen.

Afdelingens arbejde består i at belyse kvinders forhold og at fremme forståelsen af forskellen mellem de to køn med respekt for social ligestilling. Formålet er at medvirke til, at fremtidens læger, ansatte i sundhedssektoren og forskere udvikler forståelse for kønsforskelle og kønsrelationer, samt deres betydning for sygdom og sundhed.

Afdelingens videnskabelige medarbejdere underviser blandt andet på lægestudiet, Master of Public Health, bachelor-/kandidatuddannelsen i folkesundhedsvidenskab, Master of International Health, Nordiska Hälsovårdhögskolan i Göteborg og på forskellige ph.d.-kurser. Gennem årene har afdelingen afholdt adskillige nordiske seminarer om medicinsk kvinde- og kønsforskning for eksempel det internationale seminar: 'Gender, sexuality and HIV/AIDS: Intervention and Research in Africa'.

Afdelingens aktuelle forskning omhandler kønsforskelle i sygdom og sundhed og deres årsager, spiseforstyrrelser, problemstillinger omkring reproduktion, forebyggelse og medicinsk teknologi, kønsrelationernes indflydelse på sundhed i arbejdsliv og familieliv. Forskningen i Afrika fokuserer især på kønsaspekter og kønsrelationer i forbindelse med reproduktiv og seksuel sundhed og HIV/AIDS. Et professorat i medicinsk kvinde- og kønsforskning er på instituttets professorplan, men der er foreløbig ikke finansieringsmuligheder til dette.

Afdeling for Medicinsk Kvinde- og kønsforskning
Institut for Folkesundhedsvidenskab
Københavns Universitet
Blegdamsvej 3
2200 København N
Tlf.: 3532 7967
b.petersson@pubhealth.ku.dk
www.pubhealth.ku.dk/mkk/-index-d.html

Center for Ligestillingsforskning

Roskilde Universitetscenter

Center for Ligestillingsforskning ved RUC udfører forskning, udviklingsopgaver og formidling om ligestilling mellem kvinder og mænd.
Det er centrets formål at forny diskussionen om ligestilling, herunder at inddrage mænds perspektiver og at inddrage perspektiver, der er forstærket af globalisering og teknologisk udvikling: Pornoficering af det offentlige rum, ligestillingsproblemer i nye etniske grupper, handel med kvinder til prostitution m.m.
Centret tager udgangspunkt dels i kønsforskningens resultater og erkendelser og dels i den ligestillingspolitiske udvikling. Især mainstreaming-strategien står centralt i centrets arbejde.
Center for Ligestillingsforskning blev oprettet i september 2002 i forbindelse med revisionen af ligestillingsloven og som arvtager for Videnscenter for Ligestilling, som blev nedlagt sommeren 2002. Der er på nuværende tidspunkt ansat 15 medarbejdere. Opgaverne finansieres gennem tilskud til enkelte projekter fra en række forskellige parter: EU-programmer, danske faglige organisationer, danske ministerier, kommuner og erhvervsvirksomheder. Centret har blandt andet ekspertise inden for: Seksualisering af det offentlige rum, handel med kvinder til prostitution, vold mod kvinder, mainstreaming, forening af familie og arbejdsliv, nye manderoller og generel kønsteori.
Centret udbyder undervisning og påtager sig uddannelsesopgaver dels i forhold til RUC's studerende dels for andre, der rekvirerer opgaver.

Center for Ligestillingsforskning
CAT-bygningen
Roskilde Universitetscenter
P.O. Box 260
4000 Roskilde

Tlf.: 4674 2990
Fax: 4674 2991
info@celi.dk
www.celi.dk

Centerleder:
Lektor Karen Sjørup

Center for Kulturstudier

Medier, køn, børn & unge, folkeoplysning og design, SDU

I 2000 indgik det tidligere Center for Kønsstudier en fusion med Center for Kulturstudier. Ved centeret udbydes i dag dels en særlig overbygningsuddannelse i Kultur og Formidling, dels en Masteruddannelse i Køn og Kultur.

På masteruddannelsen i Køn og Kultur sættes der fokus på kulturel diversitet i et globalt og lokalt perspektiv og på en række aktuelle spørgsmål vedrørende forholdet mellem identitet og kultur og mellem individ, gruppe og nation. Studiet omfatter også spørgsmål vedrørende forholdet mellem natur og kultur og kulturelle perspektiver på krop, videnskab, medier og teknologi. Det gør det, fordi medier og teknologier betragtes som væsentlige faktorer i spørgsmål om kulturel diversitet og implementering af værdier som mangfoldighed og ligebehandling. Grundlaget for uddannelsen er de nyere kulturstudier (Cultural Studies). Det særlige ved masteruddannelsen i Køn og Kultur er:

- at der arbejdes med køn som metafor for kulturel forskel
- at uddannelsen omfatter forholdet mellem natur og kultur
- at teknologi studeres som nye "naturkulturer"
- at der arbejdes konkret med mangfoldighed i virksomheder og organisationer

Uddannelsen retter sig mod professionelle inden for såvel det private som det offentlige, der arbejder med kulturel diversitet og teknologisk innovation. Sigtet er at åbne for nye perspektiver på de udfordringer, som det multikulturelle informations- og videnssamfund byder på, og give redskaber til en kreativ og dynamisk opgaveløsning i forlængelse heraf. Målet er at kvalificere til varetagelse af projekt-, videns- og ledelsesfunktioner i forbindelse med omstilling og nyorientering i virksomheder og organisationer. Især er det målet at kvalificere til at arbejde med etik, værdistyring og ligebehandling i bred forstand.

Center for Kulturstudier
Syddansk Universitet,
Odense
Campusvej 55
5230 Odense M

Tlf.: 6550 3135/3430
ass@litcul.sdu.dk,
gerda@litcul.sdu.dk
hartvigsen@litcul.sdu.dk
www.humaniora.sdu.dk/

Master udddanelse:
www.sdue.sdu.dk/aktuelt.php?pid=1&uid=97

Studieleder:
Lektor Anne Scott Sørensen

Center for Kvinde- og Kønsforskning

Københavns Universitet, Amager

Center for Kvinde- og Kønsforskning på Københavns Universitet Amager er ramme om tværfaglig forskning og undervisning og er placeret under Institut for Nordisk Filologi. Foruden faste og deltidsansatte lærere har centret ofte stipendiater og gæstestuderende tilknyttet. Formålet er at afdække kønnets betydning inden for det humanistiske forskningsfelt. Hovedvægten i Centrets aktiviteter ligger for øjeblikket på de historiske og litterære dimensioner samt på mere overordnede videnskabsteoretiske og videnskabshistoriske problemstillinger. Centret udgiver "Varia", en publikationsrække om kvinde- og kønsforskning, og arrangerer løbende seminarer og mindre arrangementer med internationale og nordiske forskere, ligesom centrets faste lærere er involveret i international og nordisk kvindeforskning. Centret har siden oprettelsen i 1982 primært virket for kvindeforskningen, men i de senere år er feltet blevet udvidet i retning af kønsforskning.
Centrets forskning har i de senere år været særlig rettet mod seksualitet, dens former, dens betydning og forvaltning i forbindelse med kærlighed og ægteskab.
Også på det teoretiske område har interessen for dette emne været stærk. På grund af stedets lærerkræfter har de lange linjer gennem historien spillet en ret stor rolle.
Vi arbejder med krop, seksualitet, kærlighed og ægteskab lige fra middelalderen til i dag.

Center for Kvinde- og Kønsforskning
Københavns Universitet, Amager
Njalsgade 80
2300 København S
Tlf.: 3532 8811
Tlf.: 3532 8346
Fax: 3532 8377
kvik@hum.ku.dk
www.nordisk.ku.dk/koensforskning/index.htm

Centerleder:
Docent Nanna Damsholt

FREIA

Center for Kønsforskning
Aalborg Universitet

FREIA er et tværfagligt forskningscenter ved Institut for Historie, Internationale Studier og Samfundsforhold på Aalborg Universitet. De ca. 10 forskere ved FREIA dækker fagområderne sociologi, politologi, statistik, kultursociologi, antropologi og historie. FREIAs forskningsprogram Køn og social forandring fokuserer på følgende temaer:

- Kønnets betydning for skabelse af identiteter, institutioner og fællesskaber i det senmoderne samfund, herunder med en eksplicit interesse for mænd som køn.
- Kønnets samspil med etnicitet.
- Samspillet mellem diskurser, magt og social praksis.
- Historiske og komparative perspektiver på velfærdsstat, arbejdsmarked og demokrati - i forhold til Norden, Europa og globalt.

FREIAs forskeruddannelsesprogram: Kønsrelationer - stat, marked og civilt samfund er en del af det landsdækkende ph.d.-program i kvinde- og kønsstudier: Betydninger af køn i tværvidenskabeligt perspektiv.
FREIA deltager også i det landsdækkende forskeruddannelsesnetværk: Velfærdsstat og forskellighed. Forskere ved FREIA underviser på forskellige uddannelser ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, det samfundsvidenskabelige basisår og BA- og kandidatuddannelserne i sociologi, historie, samfundsfag og administration og er dermed med til at integrere undervisning om køn i Aalborg Universitets generelle undervisningstilbud. Der udbydes også en særlig specialisering i køn.
Der har været et kvindeforskningsmiljø ved Aalborg Universitet i mere end 25 år. I starten bestod gruppen hovedsageligt af lærere og studerende fra samfundsvidenskab og humaniora. I dag er der tale om en fast etableret gruppe af seniorforskere og ph.d.-stipendiater fra det samfundsvidenskabelige område. Siden 1990 har kvinde- og kønsforskning været et prioriteret forskningsområde ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Gennem 1990erne har FREIA udviklet et omfattende nordisk, europæisk og internationalt samarbejde, både i forbindelse med konferencer og seminarer og i form af netværk og projektsamarbejde.

FREIA
Center for Kønsforskning
Institut for Historie,
Internationale Studier og
Samfundsforhold
Aalborg Universitet
Fibigerstræde 2
9220 Aalborg Ø
Tlf.: 9635 8310 ,
Fax: 9815 3298
www.humsamf.auc.dk/freia/

Koordinator:
Lektor Anette Borchorst
Tlf: 9635 8427/8610 2265
ab@humsamf.auc.dk

Sekretær: Susanne Poulsen
sus@humsamf.auc.dk

NETVÆRK

"Mangfoldighed er et nøgleord i fremtidens samfund og i virksomhedernes mulighed for at få alle ressourcer i spil. Mangfoldighed handler blandt andet om forskelle på køn, alder, uddannelse, etnisk baggrund og religion. Fakta om hvordan vi i dag anvender de mangfoldige kompetencer - også hos begge køn - er en vigtig viden for at få alle de unges talenter i spil i fremtidens samfund.

Janne Albertsen, Direktør for Dansk Industri

"Viden om køn og samfund er vigtigt for at sikre relevante tiltag, som kan rette op på den skæve magtfordeling, der er i samfundet i dag."

Kamal Qureshi,

MF for Socialistisk Folkeparti

"Kønsforskning med kvindeligt fortegn er vigtig, fordi vi i århundreder har haft én med mandligt ditto. Ofte synes jeg kvindeforskningen viser sig legitim og værdifuld. Enkelte gange selvoptaget og uden proportion. Koldsindigheden er dog vigtig, fordi den specifikke forskning med demografisk eller etnisk udgangspunkt jo også kan føre til de fejlslutninger, at mennesker tillægges betydning, blot fordi de er kvinder. Eller jyder. Eller jøder. Vurderingen må hver gang blive konkret. "

Kresten Schultz Jørgensen, journalist

Køn – krop – idræt

Netværket Køn – krop – kultur udgår fra Institut for Idræt, Københavns Universitet og består indtil nu af forskere fra Sociologisk Institut, Københavns Universitet, Roskilde Universitetscenter og Norges Idretts Högskola.

Formålet med netværket er:

- at skabe samarbejde på tværs af den sociologiske og historiske kønsforskning,
- at skabe en synergieffekt på baggrund af viden fra de enkeltes nuværende og tidligere forskningsprojekter
- at udveksle erfaringer m.h.t. metode, teori m.m.
- at udbyde undervisning, foredrag og seminarrækker
- at opstille og gennemføre fælles forskningsprojekter
- at støtte unge i arbejdet med at søge midler til fastholdelse i forskning inden for feltet.

Der er følgende konkrete projekter indenfor gruppen:

- Kvinder – magt – ledelse. En sammenlignende analyse mellem Tyskland og Danmark. Her indgår 5 personer fra netværket. Projektet er støttet af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Institut for Idræt og Nordisk Forskerutdannings-akademi, NorFA.
- Kvindehistorisk projekt om kvindeidrætten gennem 200 år med fokus på begrundelser og betydninger. Et kvindehistorisk ph.d.-projekt, støttet af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, omkring køn og professionalisering med fokus på lærerindernes rolle i forhold til idrættens udvikling i perioden 1900 – 1940.

Andre temaer som netværket også sætter fokus på er: Seksuel misbrug i idrætten, integration og etnicitet samt krop og sundhed.
Netværket er åbent for personer, der ønsker at knytte sin forskning til det overordnede tema:
køn – krop – kultur.

Kontakt:
Else Trangbæk, lektor,
Institut for Idræt. KU,
Nørre Alle 51-55
220 København N
Tlf.: 3532 1746
Fax: 3532 1747
etrangbaek@ifi.ku.dk
Web-adresse: se link
under www.ifi.ku.dk

Køn på Tværs

Roskilde Universitetscenter

Køn på Tværs er et studie- og forskningsmiljø, hvor teorier og metoder i køns- og kvindeforskning er samlende for studerendes og forskeres interesse. Køn på Tværs fungerer som tværfagligt sekretariat for kvinde-, køns- og ligestillingsforskere ved Roskilde Universitetscenter. Sekretariatet er placeret ved Institut for Historie og Samfundsforhold.

Netværket blev oprettet i 1982 og hed dengang Kvinder på Tværs. Som følge af den teoretiske interesse for kategorien køn og den voksende interesse for mandeforskning tog netværket navneforandring i det nye årtusinde. I de første år af netværkets levetid var aktiviteten stor, og parallelt med kvindeforskningen eksisterede et tværfagligt undervisningsforum med tilknyttede undervisere og stipendiater. Der blev imidlertid aldrig oprettet et egentlig kvinde- og kønsstudium på RUC. I begyndelsen af 90'erne opstod der stor interesse for mandeforskning, og der blev etableret netværk, gennemført seminarer og afholdt en mandeforskningskonference. I 1994-95 udarbejdede RUC en handlingsplan i ligestilling. Selvom den resulterede i en række nye ansættelser af kvinder, eksisterer der fortsat kønsmæssig skævhed blandt det videnskabelige personale. Det var også temaet for en konference afholdt af Køn på Tværs i 2001.

Kvinde- og kønsforskning samt undervisning inden for feltet foregår hovedsageligt ved RUCs forskellige institutter og i de forskellige faglige miljøer omkring f.eks. omkring voksenpædagogik, psykologi, Center for Ungdomsforskning, Internationale Udviklingsstudier og historie.

Køn på Tværs fungerer som netværk og dets aktiviteter koncentrerer sig om informations- og servicevirksomhed samt afholdelse af seminarer og konferencer. I 1995 afholdt netværket årskonferencen for Foreningen for Kvinde- og kønsforskning i Danmark, i 1997 en kvindejubilæumskonference i forbindelse med RUCs 25 års jubilæum, i 1998 en afholdelse af det 4. symposium for kvinder i filosofi og i 1999 var Køn på Tværs vært for det 6. Nordiske kvindehistorikermøde.

Køn på Tværs holder kontakt til tilsvarende miljøer i ind- og udland. Du kan tilmelde dig en mailingliste ved at kontakte sekretariatet. En website er under etablering.

Køn på Tværs
Institut for Historie og Samfundsforhold
Roskilde Universitetscenter
Hus 03.2.1.
Postboks 260
DK 4000 Roskilde

Kontaktpersoner:
Lektor Karin Lützen og lektor Anette Warring

Netværk for forskning om Mænd og Maskuliniteter (NeMM)

Netværk for forskning om Mænd og Maskuliniteter (NeMM) samler og understøtter forskere i Danmark, som beskæftiger sig med forskning i og om mænd og maskuliniteter. Formålet med NeMM er på den ene side at skabe en fælles platform for forskningen på området, der skal øge dialogen mellem forskerne indadtil og derigennem etablere et dansk forskningsfelt om mænd og maskuliniteter. På den anden side er målet at højne kendskabet til forskningsområdet i en bredere offentlighed og derigennem øge bevidstheden om problemstillinger, der vedrører mænd og maskuliniteter.

Der eksisterer tætte forbindelser til de nordiske netværk for forskning om mænd og til nordisk koordinator for Mannsforskning på Nordisk Institutt for Kvinne- og Kjønnsforskning, Oslo. Yderligere søges der samarbejde med internationale miljøer og netværk omkring forskning om mænd og maskuliniteter, dansk kvinde- og kønsforskning, samt forskningsfora omkring homoseksualitetsstudier, queerforskning, ligestillingsforskning og lignende, der arbejder for en styrkelse af forskning om køn generelt.

I Danmark og på internationalt plan udsprang 'mandeforskningen' såvel af Mandebevægelsens aktiviteter som af en teoretisk inspiration fra kvindeforskningen. Fra midten af 70erne og frem til starten af 80erne var dansk forskning førende inden for mandeforskning i Norden. Siden er etableringen og institutionaliseringen af dansk forskning om mænd og maskuliniteter gået uhyre langsomt set i et nordisk og internationalt perspektiv, hvor forskningen har oplevet en eksplosiv vækst. NeMM er startet den 15. april 2002 og har som intention at rumme forskere indenfor alle videnskabelige discipliner, ligesom det også rummer medlemmer af begge køn. Der afholdes møder og arrangementer 3-6 gange årligt. De annonceres på hjemmesiden. NeMM finansieres i 2002 alene af medlemsgebyr. Tilmelding til netværket, der berettiger til deltagelse i arrangementer og modtagelse af nyhedsbreve, kan ske via hjemmesiden.

Netværk for forskning om Mænd og Maskuliniteter (NeMM)
c/o Institut for Uddannelsesforskning, Roskilde Universitetscenter,
Postboks 260,
Kommunikationsvej 1
4000 Roskilde

Tlf.: 4674 2729
Fax: 4674 3070
info@nemm.dk
www.nemm.dk

Kontaktperson:
Ph.d.-stipendiat
Niels Ulrik Sørensen

European Women in Mathematics

Institut for Matematiske Fag

"European Women in Mathematics" (EWM) blev oprettet i 1986 som et uformelt netværk. I 1993 blev netværket formaliseret med vedtægter under finsk lov, EWM har hovedsæde i Helsinki. EWM har et stående udvalg ledet af en forkvinde, men ellers er strukturen meget flad. Informationer spredes gennem et netværk af internationale og lokale (nationale eller regionale) koordinatorer.

Selv om der er store variationer landene imellem i antallet af kvindelige matematikere, er det gennemgående træk, at antallet er lavt, ikke mindst i Nordeuropa. EWMs overordnede formål er:

- at opmuntre kvinder til at påbegynde eller fortsætte et matematikstudium
- at støtte kvinder i deres ønske om en forskerkarriere i matematik eller matematik relaterede emner
- at sørge for mødesteder for disse kvinder
- at understøtte international videnskabelig kommunikation mellem kvinder og mænd i det matematiske samfund
- at samarbejde med grupper og organisationer i Europa og andre steder med tilsvarende formål.

Der afholdes internationale matematiske møder hvert andet år. Alle foredragsholdere er kvinder, hovedparten af deltagerne er også kvinder, men mænd har adgang. Der udkommer et nyhedsbrev en gang om året, og der findes et e-mail netværk. I årene indimellem de større møder er der workshops over mere specialiserede matematiske emner.

I november 2002 blev den EWM web-baserede og EU støttede mentorordning sat i gang, se web-adresse: http://ewm.brookes.ac.uk Over nettet kan yngre kvindelige matematikere søge en mentor. Mere etablerede matematikere, såvel mænd som kvinder, kan melde sig som mentor.

European Women in Mathematics
Institut for Matematiske Fag
Aalborg Universitet
Fredrik Bajers Vej 7G
9220 Aalborg Øst

Tlf.: 9635 8848
fajstrup@math.auc.dk
www.math.helsinki.fi/ewm

Kontaktperson:
Lektor Lisbeth Fajstrup

FORSKNINGS PROGRAMMER

Fra Konference: Status, Strategi og perspektiv i Dansk Kønsforskning 30. marts 2001

"Kvinder har fortsat fat i den korteste ende, selvom meget er forandret. Kønsforskningen er værktøjet til at forstå og dermed forandre snærende kønsroller og kønsstrukturer, som vi alle er underlagt."

Pernille Rosenkrantz-Theil,

MF for Enhedslisten

Fra Konference:
Status, Strategi og
perspektiv i Dansk
Kønsforskning
30. marts 2001

Svend Aage Madsen

"Forskning handler om at forklare fortiden, perspektivere nutiden og levere grundlag for at udvikle visioner for fremtiden. Kønsforskningen tematiserer i forhold til alle tre opgaver ved at se tingene gennem kønspolitiske briller, og derved gøre os alle sammen klogere på kønnets betydning i alle livets forhold."

Lene Jensen, MF for Socialdemokratiet

Fædres relationer til deres spæd- og småbørn

De store forandringer i faderskabet i de seneste år skaber behov for udforskning af mandens subjektive forandringsproces gennem graviditet, fødsel og spædbarnsfaderskab.
Gennem forskningsprojekter i humanistisk, sundhedsvidenskabeligt og samfundsvidenskabeligt regi er formålet at skabe forståelse af fædres relationer til deres spædbørn. Forskningsprogrammet er bygget op som et grundforskningsprojekt og en række praksisrettede delprojekter.
Hovedprojekt: Fædres tilknytning til deres spædbørn.
Delprojekter:

a) Fædre og fødsler,
b) Fædre og fødselsforberedelse,
c) Farfædre og deres relationer til deres sønner som nyblevne fædre,
d) Fædre og donorinsemination/det biologiske faderskab.

Det empiriske grundlag i forskningsprogrammet består i:

a) Interview med 72 fædre før og efter deres barns fødsel,
b) Spørgeskemaer fra 250 fædre om forventninger og oplevelser ved fødslen,
c) Psykoterapi med 36 fædre - tilsammen 401 timers terapi,
d) Registrering af fædres tilstedeværelse ved 700 fødsler,
e) Interview med 10 jordemødre,
f) Interview med 10 mødre før og efter fødsel,
g) Spørgeskemaundersøgelse af 200 fædre vedrørende biologisk forældreskab,
h) Interview med 5 farfædre.

Forskningsprogrammet er et samarbejde mellem Rigshospitalets Juliane Marie Center og Center for spædbørn på Københavns Universitet (v/ Hanne Munck) i perioden 1998-2003.

Fædres relationer til deres spæd- og småbørn
Afs. 4074, Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
Tlf.: 3545 4767
www.rigshospitalet.dk/-RHEnhedforPsykologi.nsf/-ResponseDokumenter/-29B4B5C0CA12D454C1256BEB0044B71E

Ansvarlig: Chefpsykolog Svend Aage Madsen
svaam@rh.dk

Kyborger og Cyberspace

- mellem fortælling og socioteknisk virkelighed

Projektets udgangspunkt er den kulturelle betydning, som de to metaforer 'cyberspace' og 'kyborger' fik i de sidste årtier af det 20. århundrede. Metaforerne tematiserer den informations- og bioteknologiske udvikling: tilblivelsen af globale kommunikationsnet som internettet og den tiltagende sammensmeltning af det organiske og det teknologiske. Samtidig har de bidraget til at generere nye forståelser af og fortællinger om teknologi, samfund, kommunikation, æstetik, interaktivitet, køn, krop og subjekt, som er socialt og teknologisk virksomme.

Det er projektets formål at beskrive sådanne kulturelle rekonfigurationer og deres effekter. Projektet består af 6 delprojekter og er igangsat som et tværinstitutionelt og tværfagligt forskningssamarbejde mellem forskere på Syddansk Universitet, herunder også Universitetshospitalet, og Aarhus Universitet. Desuden har det en del samarbejdspartere uden for de deltagende institutioner, for eksempel på arkitektskoler og kunstakademier. På nationalt plan er det en del af FREJA-programmet (Female Researchers In Joint Action).

På internationalt plan refererer det til det nye forskningsfelt, der beskrives som henholdsvis Science and Technology Studies (STS) og Science and Literature Studies (SLS).

Projektet vil bidrage til at etablere dette felt i den danske og nordiske forskningsverden og dermed også bidrage til en fornyelse af teknologidebatten.

Kyborger og Cyberspace
Center for Kulturstudier
Syddansk Universitet,
Odense
Campusvej 55
5230 Odense M
Tlf.: 6550 3135/3430
www.cyborgs.sdu.dk

Forskningsleder:
Professor Nina Lykke,
Tema Genus på Linköping Universitet, Sverige.
ninalykke@get2net.dk

Kønnets betydning

i det professionelle arbejde med ofre for seksuelle overgreb/voldtægt

Projektet er et nordisk samarbejde under Nordisk Forskerutdanningsakademi, NorFA om empirisk og teoretisk udforskning af kønnets betydning for de professionelle og ofrene for seksuelle overgreb/voldtægt. Formålet er:

- at bidrage til en belysning af, hvilken betydning de professionelle i arbejdet med seksuelle overgreb/-voldtægt tillægger ofrets, overgriberens og eget køn
- at afdække hvilke mekanismer professionelle anvender til identifikation og modidentifikation i forholdet mellem eget køn og voldtægtsoffer og voldtægtsudøver
- at udvikle arbejdet i voldtægtscentre og gynækologiske afdelinger ud fra ofrenes forstÂelse af køn, seksuelle overgreb og vold
- at bringe kategorien køn ind som et vigtigt refleksions-tema for dem, der arbejder med voldtægtsofre – både som professionelle og som privatpersoner.

Forskningssamarbejdet består af humanister, samfundsforskere og kvindelæger - af kvindeforskere, mandeforskere og forskere fra behandlingscentre for voldtægtsofre i Danmark, Norge, Island og Sverige. I Samarbejdet indgår Enhed for Psykologi, Pædagogik og Socialrådgivning & Center for Voldtægtsofre på Rigshospitalet, samt Center for Ligestillingsforskning. Tidsperiode: 2001-2003.

Enhed for Psykologi, Pædagogik og Socialrådgivning
Rigshospitalet Afsnit 4074
Blegdamsvej 9
2100, København Ø

Tlf.: 3545 4767
Fax: 3545 6543
www.rigshospitalet.dk/-RHEnhedforPsykologi.nsf/-ResponseDokumenter/-24BCEDD1B940DA01C12-56BE5003D92D5

Koordinator:
Chefpsykolog
Svend Aage Madsen
svaam@rh.dk

Den nordiske ægteskabsmodel

Modernisering og kønskonstruktion

Forskningsprogrammets mål var at undersøge ægteskabet i Norden i perioden 1870 til 1930 med fokus på ægteskabslovgivningen. Et centralt spørgsmål var om, der findes en nordisk model. Programmet løb fra 1996 til 2001 og er afsluttet. Se slutrapport på ovennævnte web-adresse.

I begyndelsen af det 20. århundrede blev der lovgivet omkring ægteskabets indgåelse og opløsning, ægteskabets retsvirkninger samt forældremyndighed. I denne proces spillede det nordiske samarbejde en stor rolle, og lovgivningen, som ligestillede kvinder og mænd i ægteskabet, er blevet betragtet som epokeskabende og progressiv. I 1909 blev der nedsat en fælles skandinavisk familieretskommission. I 1913 kom den første betænkning om ægteskabets indstiftelse og opløsning og i 1918 den anden om ægteskabets retsvirkninger. I 1915 var tre kvinder blevet optaget i kommissionen. Begge betænkninger indeholdt lovforslag, som blev vedtaget i Danmark, Sverige, Norge, Island og Finland i perioden 1915 til 1929. Resultatet blev en i store træk fælles lovgivning, der stadfæstede fælles forsørgerpligt, fælles forældremyndighed (stort set) og som liberaliserede skilsmisser. De progressive familielove, der foruden en ægteskabsreform omfattede liberalisering af abort, afkriminalisreing af homoseksualitet og ligestilling af ægte og uægte børn lagde grundlaget for den nordiske velfærdsstats udvikling.

Centrum for Genusvetenskap
Professor Bente Rosenbeck
Box 117, 22100 Lund, Sverige
www.genus.lu.se/peeersonal/hogerpersBR.htm

Ansvarlige:
Professor dr.philos. Kari Melby, Trondheim, Norge.
Docent, dr.jur. Anu Pylkkännen, Helsingfors, Finland.
Professor dr. Christina Carlsson Wetterberg, Sverige.
Professor dr.phil. Bente Rosenbeck.

ØVRIGE INSTITUTIONER OG ORGANISATIONER

"Kønsforskning er produktion af viden. Den er nødvendig for at kunne skabe de samfundsændringer, som vil give mænd og kvinder - uafhængig af køn - flere valgmuligheder end i dag."

Lone Dybkjær, MEP

Rose Braidotti og Inge Henningsen

Fra EU Konference:
Gender & Research,
8. -9. november 2001

Nina Lykke

Foto: Trine Lynggaard

Den nordiske stand ved verdenskonferencen Womens Worlds, Kampala, juli 2002

"Kønsforskningens betydning er dobbelt. På den ene side at bevidstgøre om kønnets muligheder, grænser, historie etc. og dermed skabe indsigt i, hvor meget der i virkeligheden er rolle og ikke køn – og hvor meget der derfor kan ændres. Og på den anden side har fokuseringen på kønnet været med til at fastholde moderne kvinder i kønsmæssig forskelstænkning og dermed i grunden sinket ligestillingsprocessen."

Jan Lindhardt, biskop, Roskilde

Kvindehistorisk Samling

Kvindehistorisk Samling blev grundlagt i 1964. I 1987 blev den indlemmet i Statsbiblioteket som nationalt kvindearkiv.
Kvindehistorisk Samling rummer arkiver fra danske kvindeorganisationer og –foreninger samt fra den nye kvindebevægelse. For eksempel fra Dansk Kvindesamfund, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed og Rødstrømpebevægelsen.
Desuden findes der i Samlingen personarkiver, båndinterviews, fotos, plakater, pjecer, småtryk og mere end 150.000 avisudklip ordnet efter personnavn eller emne, de ældste fra forrige århundrede.

Samlingen deltog i udarbejdelsen af Dansk Kvindebiografisk Leksikon fra 1990 til værket blev afsluttet i 2001. Dele af redaktionen havde til huse i Samlingens lokaler.
Kvindehistorisk Samling samarbejder med kvinde- og kønsforskningscentrene ved universiteterne og deltager i udviklingsprojekter med andre institutioner, senest med KVINFO om Kvindekilder.

Kvindehistorisk Samling
Statsbiblioteket
Universitetsparken
8000 Århus C
Tlf.: 8946 2300
el@statsbiblioteket.dk
www.statsbiblioteket.dk/om_sb/forskning/-kvind.htm#kvind
Træffetid: Mandag – fredag, kl. 10.00 - 15.00
Daglig leder: Eva Lous

Foreningen Kvindelige Akademikere

Foreningen blev stiftet i 1922 - en tid, hvor universitetsuddannede kvinder var mere undtagelsen end reglen – som den danske afdeling af den verdensomspændende organisation International Federation of University Women (IFUW). Denne organisation omfatter afdelinger i ca. 60 lande og har et medlemstal på omkring 150.000.
Foreningen er et tværfagligt forum, hvor kvinder fra alle grene af den akademiske verden kan samles. De grundlæggende principper for foreningens arbejde er at gøre kvinders arbejde i akademiske fag synlige.
Hvert år arrangeres en række foredrag og debatmøder med bidrag fra kvindelige specialister inden for alle grene af samfundet. Akademiske uddannelser kan i dag anvendes i mange og ofte utraditionelle sammenhænge, og foreningen er her et godt redskab i opbygningen af tværfaglige netværk.
Foreningen administrerer legatmidler, som kan søges af foreningens medlemmer eller uddeles til kvinder, som har ydet en bemærkelsesværdig indsats i kraft af deres akademiske uddannelse.

Foreningen Kvindelige Akademikere
Formand: Bodil Bundgaard Rasmussen,
Enhedsleder, Antiksamlingen, Nationalmuseet,
Islands Brygge 15, 4.tv.
2300 København S
bodil.bundgaard.rasmussen@natmus.dk

Kasserer: Jane Richter, lektor,
Kunstakademiets Konservatorskole,
Hellerupvej 38, 2900 Hellerup
jr@kons.dk
www.kvak.dk

Kvindemuseet i Danmark

Kvindemuseet i Danmark er et landsdækkende kulturhistorisk specialmuseum, som sætter fokus på kvinders liv og vilkår gennem de sidste 200 år, men der trækkes også tråde længere tilbage i tiden. Kvinders liv og vilkår i Danmark har forandret sig fundamentalt. Meget har skiftet karakter, fra fremstilling af mad til kroppens, døgnets og årstidernes rytmer til overleveringen af traditioner, vaner og moral. Et museum over kvinders liv skal rumme dokumentation om slægters videreførelse, men også det, der har forgængelig form, er spist eller slidt op, eller erindringer, som tidligere blev overleveret gennem arbejde og samvær fra den ældre til den yngre generation af kvinder.
Museets opgave er at indsamle, udforske og formidle genstande og anden dokumentation fra kvinders historie og belyse de vilkår, som kvinder har levet under, samt øge interessen for de forhold, der gælder for kvinder i dag.
Museet viser skiftende tematiske kunst- og kulturhistoriske udstillinger og har også en basisudstilling 'Kvindeliv fra urtid til nutid'.

Kvindemuseet i Danmark
Domkirkeplads 5
8000 Århus C
Tlf.: 8613 6144
Fax: 8619 2235
info@kvindemuseet.dk
www.kvindemuseet.dk

Åbningstider:
Hverdage 10.00-16.00, mandag lukket
Weekend og helligdage 11.00-16.00

KVINFO

- Center for information om Kvinde- og Kønsforskning

KVINFO er et landsdækkende informationscenter, der har til opgave at formidle kvinde- og kønsforskningens resultater til en bredt interesseret offentlighed. KVINFO er en selvejende institution under Kulturministeriet.
På KVINFOs website er formidling og nyhedsstof i centrum. Her er der også adgang til bibliotekets database, webmagasinet Forum for Køn og Kultur, ekspertdatabasen Kvinder på Linjen, KVINFOs Mentornetværk, Kvindehistoriske sites og fra marts 2003 en webversion af Dansk Kvindebiografisk Leksikon.
Alle er velkomne på KVINFOs bibliotek. Her kan man låne bøgerne med hjem, få hjælp til litteratursøgning og besvarelse af faktuelle spørgsmål. Samlingen dækker alle fagområder inden for kvindeforskning, mandeforskning, kønsforskningen og debatlitteratur.

KVINFO
Christians Brygge 3
DK-1219 København K
Tlf.: 3313 5088
Fax: 3314 1156
kvinfo@kvinfo.dk
Kvinfo: www.kvinfo.dk

Forum for Køn og Kultur: www.forum.kvinfo.dk
Kvinder på Linjen: www.ekspert.kvinfo.dk
Mentornetværk: www.mentor.kvinfo.dk
Kvindekilder: www.kvindekilder.dk

Biblioteket er åbent mandag-torsdag kl. 10.00-18.00. I juli og august måned kl. 13.00-17.00.

Nordiske og europæiske institutioner og forskningsprogrammer

Nordiske:

Kilden [Informasjons- og dokumentasjonssenter for kvinne- og kjønnsforskning i Norge]
Grensen 5, 0159 Oslo, Norge
Tlf.: +47 2224 0935
post@kilden.forskningsradet.no
www.kilden.forskningsradet.no/

NIKK (Nordisk Institutt for Kvinne- og Kjønnsforskning)
PB 1156 Blindern, NO-0317 Oslo
Tlf.: +47 2285 8921
Fax: +47 2285 8950
nikk@nikk.uio.no
www.nikk.uio.no

Nationella sekretariatet för genusforskning
Göteborgs universitet, Box 200
405 30 Göteborg, Sverige
Tlf.: +46 (31) 773 5600
Fax: +46 (31) 773 5604
sekretariat@genus.gu.se
www.genus.gu.se/index.htm

Nordisk Ministerråd
Store Strandstræde 18
1255 København K, Danmark
Tlf.: +45 3396 0200
Fax: +45 3396 0202
nordisk-rad@nordisk-rad.dk
www.norden.org

NorFA
Nordisk Forskerutdanningsakademi
Holbergs gate 1, 0166 Oslo, Norge
Tlf.: +47 2335 4540
Fax: +47 2335 4545
norfa@norfa.no
www.norfa.no

Europæiske

AOIFE
Association of Institutions for Feminists Education and Research in Europe
c/o Tema Genus, Linköpings Universitet
SE-58183 Linköping, Sverige
Tlf.: +46 1328 6631
Fax: +46 1313 3630
aoife@tema.liu.se
www.tema.liu.se/aoife/

WISE (Women's International Studies Europe)
WISE International Secretariat
Heidelberglaan 2
3584 CS Utrecht, The Netherlands
Tlf.: +31 30 253 1881
Fax: +31 30 253 1277
wise.secretariat@fss.uu.nl
www.uia.ac.be/women/wise/

Athena Central Coordination
International Office Women's Studies
Utrecht University, Trans 10
3512 JK Utrecht, The Netherlands
Tlf.: +31 30 253 6013
fax: +31 30 253 6695
athena@let.uu.nl
www.let.uu.nl/womens_studies/athena/

Women and Science Unit
European Commision
Directorate-General for Research / - RTD – C5 – Women and Science
Att.: Nichole Dewandre
Office: SDME 06/79
B-1049 Brussels
Belgium
Tlf.: +32 2 299 4925
Fax: +32 2 299 3746
nicole.dewandre@cec.eu.int
www.cordis.lu/rtd2002/science-society/women.htm